

veto

Studentenweekblad
van de Leuvense Overkoepelende
Kringorganisatie

nummer 3
maandag 6 oktober

Jaargang 24 - 1997-1998

afgite : Leuven X
(weekblad - verschijnt niet van juni tot augustus)

Eksperimenten met geschiktheidsproef bij rechten en pol & soc

Oriëntatieproef nu al getest aan KU Leuven

On opdracht van het Ministerie van Onderwijs zijn ondermeer professor Janssen van de faculteit Psychologie en zijn assistente Laurence Claes bezig met het testen van oriëntatieproeven bij studenten van de eerste kandidatuur. Met die testen wil men studenten op één middag enerzijds vertrouwd maken met de gekozen studierichting en anderzijds "de situatie saneren van het grote aantal niet-geslaagden in het hoger onderwijs". Men wil dus een test ontwikkelen die met een zo groot mogelijke zekerheid de kans op slagen kan voorspellen. Er zijn in het verleden, bij wijze van experiment, reeds dergelijke testen afgenomen in diverse faculteiten. Dit jaar vormen de nieuwelingen bij rechten en politieke en sociale wetenschappen de proefkonijnen.

De idee van een algemeen toelatingsexamen wordt vaak aangehaald als oplossing in discussies over het grote aantal mislukkingen in de eerste kandidatuur of over het overschot aan afgestudeerde universitaires. Loko, de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie, is gekant tegen een studentenbeperking maar ze bepleit wel een beter oriënteringsbeleid en ziet binnen een kader van begeleidend maatregelen een oriënteringstest wel zitten, als die verplicht en niet bindend is. Dat wil zeggen dat iedereen aan de test zou moeten meedoen, maar dat het resultaat niemand mag verhinderen om voor een bepaalde opleiding te kiezen. De studiekeuze dient namelijk bij de — goed geïnformeerde — student zelf te liggen.

Inmiddels blijkt dat her en der testen worden uitgevoerd met het oog op de ontwikkeling van een algemene oriëntatie-

Rektorenclinch: Dat de academische wereld niet altijd braafjes in het gelid blijft lopen, werd de afgelopen week wel duidelijk. Veto maakt de roundup van het rektorale gebakkelei rond het rapport-Dillemans op p.3. (foto Ivan Put)

proef. Veto kon een dergelijk voorstel tot examens inkijken, namelijk de proef die de pol & socers afgelopen donderdag onder hun neus geschoven kregen. De test nam ongeveer drie uur in beslag en bestond uit vijf onderdelen. Naast het peilen naar de studiemotivering en de algemene kennis, werd er vooral nadruk gelegd op elf stilleteksten waar de deelnemers meerkeuzevragen over dienden te beantwoorden. Die teksten zijn gekozen op basis van het vakkenpakket dat bij pol & soc wordt aangeboden. Het centrale thema van de voorgelegde teksten was 'de verkiezingen in het democratische België'. De test biedt een duidelijke voorschaaduw van wat een oriëntatieproef later eventueel kan worden. Elke

test moet in de toekomst immers op maat van de betrokken studierichting opgesteld worden. Zo komt die test dan aan het einde van de oriëntatie van de student, namelijk wanneer hij reeds zijn studierichting gekozen heeft.

Bissen

Afgaande op de resultaten van de reeds afgenomen proeven, zijn de onderzoekers tevreden over de (voorlopige) conclusies. Uit de statistische analyse van de resultaten kan men 56 procent van de verschillen tussen de behaalde resultaten op de test en de examens verklaren. Dat wil zeggen dat men zo beter kan voorspellen hoe groot de

kans is dat men niet slaagt in de gekozen studierichting, als men op de oriënteringstest slecht presteert. Voor diegenen die toch slagen in de test kan men volgens professor Janssen eveneens bepaalde tekortkomingen opsporen. Hiervoor kan men de student dan tijdig waarschuwen en hem begeleiden.

Hoewel er geen verplichting was om deel te nemen aan de test, is een opkomst van tachtig procent meer dan behoorlijk volgens de onderzoekers. Professor Janssen is echter voorstander van het verplicht maken van deelname aan de test. In de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) wordt namelijk gewerkt aan het invoeren van een studiekeuzedossier. Dit dossier moet een bundeling worden van ondermeer gegevens van studieresultaten en uitslagen van oriënteringstesten die ook in het secundair onderwijs moeten ingevoerd worden. Professor Janssen is het bindend maken van het advies, dat uit het dossier moet

vervolg op p. 4

binnenin

Blanpain

4

Ga ia naar Amsterdam of Ga ia niet; laat de waterklekens met rust; zo flexibel zijn die beesten niet. Blanpain over het nieuw Verdrag van Amsterdam

Dillemans

7

Dillemans was ook niet op de D-dag; hij was met Louis uitroeringsmiddelen aan het zoeken voor Quikeldinges, het Leuvense voor waterkleken. "Louis, we moeten hem net als Vandekerckhove naar de VLD Jagen!" Dillemans, zijn onbesproken verleden besproken.

Klapstuk

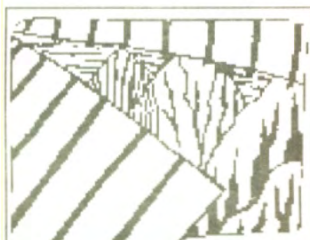
8-11

Het klapkleken is stuk. Het beest werd op het rooster gelegd en danste zich dood, tot groot protest van Vandebosch, die prompt met arrivist Quikeldinges een referendum uitschreef over Jan Fabre.

Woensdag Reclaim the Streets

Op woensdag 8 oktober is het eindelijk zover. Dan organiseert de Leuvense Sociale Raad een grootse 'Reclaim the Streets'-party. Vanaf vier uur 's middags wordt daarvoor het deel van de Tienestraat om en rond Alma 1 autovrij gemaakt. De straat zal vervolgens ingepalmd worden door ravers, geëngageerde luijbeesten en andere technoheads die voor één middag de macht weer aan de verbeelding zullen schenken. Ze zullen daarbij begeleid worden door een niet te versmaden batterij DJ's: DJ Von Tannaka, DJ Dragon, DJ Trasher, DJ Trasher en Riot Squad spelen ten dans tot halfelf 's avonds. Ook streetkaters zullen aan hun trekken komen — wie geen slates heeft, huurt er gewoon ter plekke. Een videoshow mixt aktiebeelden met die van je eigen freakende kop. Fuiven doe je in principe te voet, maar wie met de fiets komt, kan zijn stalen ros zonder zorgen op de bewaakte stalplaats achterlaten. Het is zelfs mogelijk om je fiets ter plekke te laten merken.

Reclaim the Streets is een fuif met een boodschap. Sora wil de evidentie van de vooraanstaande plaats van het autoverkeer aanklagen in elk modern mobiliteitsplan. Vorig jaar stelde de Lokogelieding al een alternatief plan op, waarin de zachte weggebruiker meer gerespekteerd werd. Reclaim the Streets moet het praktische, jonge vervolg voor één dag worden op dat plan. Een infomarkt laat de verdedigers van de zachte weggebruikers aan het woord tijdens de fuif. U komt toch ook?

**WIN EEN CD VAN UP,
BUSTLE & OUT: P. 13.**

lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven en moeten vóór vrijdagmiddag 16.00 u binnen zijn, liefst op diskette of via e-mail veto@veto.student.kuleuven.ac.be.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten-)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking; de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 2400 tekens (spaties inbegrepen), wat overeen komt met ± 1,5 getikte bladzijde (met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Dag van de democratie

Net als in vele nummers vorig jaar besteedt Veto in het jongste nummer veel aandacht aan politieke vernieuwingsinitiatieven.

Doch naar de kern van de zaak gaat men bijna nooit. Deze kern konden we bijvoorbeeld goed zien bij de Renaultsluiting. Terwijl sommigen zitten te lullen over "politieke vernieuwing, meer democratie..." besloot een topmanager die door niemand verkozen werd drieduizend mensen zonder pardon op straat te zetten. De politici die door de bevolking verkozen zijn, beweren dat ze compleet machteloos stonden. Het draait er uiteindelijk om dat een handjevol kapitalisten en topmanagers die alleen verantwoording moeten afleggen aan een beperkt klubje grote aandeelhouders het leven en welzijn van vele honderdduizenden Belgische gezinnen bepaalt. Deze mensen worden noch door de bevolking, noch door de werknemers van hun bedrijven verkozen en hoeven aan hen geen rekenschap af te leggen. Van doorzichtigheid is er totaal geen sprake. Politici beweren tegen de beslissingen van deze grote kapitalisten machteloos te staan, maar zijn in zeer vele gevallen wel de looppjongens van dezelfde kapitalisten. Veel toppolitici komen uit het

bedrijfsleven of krijgen via hun carrière hoge functies en vetbetaalde postjes in het bedrijfsleven, ongetuigd voor bewezen diensten. Ondanks alle gewauew zullen de vele bindingen tussen het kapitaal en de politici onvermijdelijk voor corruptie blijven zorgen. De diktatuur van de vrije markt en het heilige winstprincipe zijn totaal onverzoenbaar met echte democratie en politieke vernieuwing.

Wat kan het de meeste mensen schelen of een politicus nu twee of drie mandaten heeft, wanneer hij over fundamentele zaken toch niets te zeggen heeft? Welk nut heeft het dat er meer openheid komt, als de echte beslissingen die de mensen raken in de toekomst elders genomen worden door krachten waar niemand vat op heeft? Hoe kan men een einde aan de corruptie maken zolang we leven in een kapitalistisch systeem waarin met geld alles te koop is?

Alleen door dit kapitalistisch systeem, waarin van echte democratie geen sprake kan zijn, te vervangen door een systeem waarin alle belangrijke bedrijven in handen van de gemeenschap zijn en de mensen via een democratische planekonomie echte controle hebben over alle aspecten die hen aanbelangen, kan er van echte vernieuwing iets in huis komen. Zonder een 'nieuwe economische cultuur' is een nieuwe politieke cultuur een lachertje.

Roger Liekens, Kessel-Lo.

AUWWWWWWTO RAP

(Een droom gaat in vervuiling)

Neen, ik ben niet dom
want ik werk me krom
voor mijn auto op afbetaling
tot ik definitief een slippertje maak.

First I take a ticket to ride
and then I can see
paradise by the dashboard light.
Mijn droom, mijn auto,
mijn vrijheid, mijn blijheid
doet me de gordel om.

CHICKEN TONIGHT!

Wat ik niet heb in mijn broek
hou ik in mijn hand, zo scheur ik door
het ganse land. Tenminste
als ik niet in de file sta.

Auto, vrijheid, blijheid.

't Heeft nu lang genoeg geduurd
met de auto die alles verzuurt:
We raken overstuurd. Lang genoeg getuurd
in de file tussen honderdduizend welen.

AUTO - didact. AUTO - destructie.

AUTO:
stuur hem de laan uit!

Een droom gaat in vervuiling
AUWWWWWWTO RAP - CAR WAR -
CRASH:

De Führer gaf iedereen
een radio en een auto
en de joden een stad.

Zo zit dat met de carburator dictator
en zijn uitstoot met kwalijke afloop.

Het loopt uit de hand (aan de lopende
band).
Een olieviek: ik word gek!

Een leven tussen de vlucht-
en de pechstrook
RICHTING SCHROOTHOOPE, RICHTING
SCHROOTHOOPE!

Rijkswacht gebiedt blokkieren
en files vermijden.
Dra zullen de treinen weer op tijd gaan
rijden.

Camera's op elke hoek van de straat
in de politiestaat. (2x)

Tegen alle verwachtingen in
komt de revolutie, komt de revolutie
uit Ha-Ha-Hasselt!
Gratis openbaar vervoer
eerste klas en tweede klas.
Geen plaats:
recht staan
in de standenmaatschappij.

De Führer gaf iedereen
een radio en een auto
en de joden een stad.
Camera's in elke hoek van de stad,
camera's op elke hoek van de straat
in de politiestaat.

Orde en tucht, het regent bekeuringen
op de nek van de kleine man die alles
slikken kan.
Reglement is reglement
en g'hebt het' zelf gestemd!

AUUUUUUUUWTO rap,
auto rap, auto rap!
AUTO - didact. AUTO - destructie.
AUTO:
stuur hem de laan uit!

Didi de Paris
persona non grata
par excellence

Vijfwijzer

5 boeken in de ACCO-kijker:

FINANCIËEL LEXICON,
Penninckx M.,
Ced Samsom
• gewone prijs: 2331,-bfr
• Acco-prijs: 1165,-bfr

**STATISTISCH ZAKBOEK
VAN BELGIË,**
Matthijs K.,
Lannoo
• gewone prijs: 595,-bfr
• Acco-prijs: 125,-bfr

ONZE SCHULD,
De Grauwe P.,
Lannoo
• gewone prijs: 495,-bfr
• Acco-prijs: 195,-bfr

**SPIEKEN,
EEN VAK APART,**
Demyttenaere B.,
Icarus
• gewone prijs: 495,-bfr
• Acco-prijs: 395,-bfr

**WEGWIJS WISKUNDE,
2 delen,**
Vlaamse Universitaire Raad,
Acco
• gewone prijs: 1195,-bfr
• Acco-prijs: 595,-bfr

Hoe word je aandeelhouder?

(een praktische handleiding in 5 stappen)

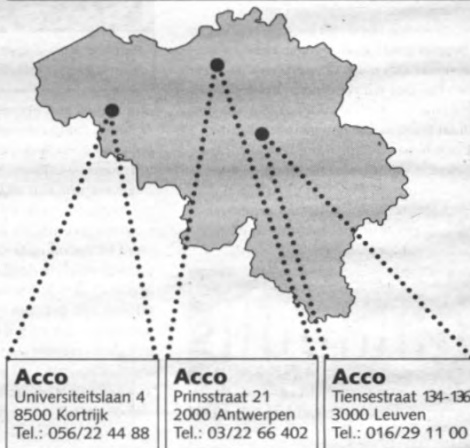
1. Ga naar ACCO in Leuven, Antwerpen of Kortrijk
2. Zeg: 'ik zou graag aandeelhouder worden'.
3. Vul de papieren in.
4. Geef je mooiste pasfoto.
5. Betaal 1.250 fr.

En je bent voor de rest van je
studentenleven gered.
En alle jaren nadien.

PS. Je geniet meteen van
alle ACCO-voordelen.

ACCO in detail

De 5 voordelen van een Acco-aandeel...

1. Een rechtstreekse korting van 15% (en meer) op je ACCO-boeken, cursussen, op papier- en kantoorproducten. Een korting op tal van boeken en andere publicaties. Op wetenschappelijk bedrukt tekstiel (zoals labojassen en t-shirts) geven we ook korting. Bier beschouwen we niet als studiemateriaal (jammer genoeg).
2. Je investeert ÉÉNMAAL 1.250 fr. en je bent voor de rest van je leven ACCO-aandeelhouder. Met andere woorden: je blijft van je voordelen genieten zonder extra kosten ook als afgestudeerde vader, grootvader en/of overgrootvader.
3. Aandeel beu, geld terug. Inderdaad, je kan na vijf jaren je aandeel terug inleveren. Je krijgt dan je initiële betaling grotendeels terug. Waarmee weer bewezen is dat een ACCO-aandeel in feite NIETS kost.
4. Met een aandeel behoor je meteen tot één van de grootste studentencoöperaties van Europa (en omstreken). ACCO telt zo'n 120.000 aandeelhouders. De bovense helft van denkend en creërend Vlaanderen bezit een ACCO-aandeel.
5. Als ACCO-aandeelhouder kan je genieten van kortingsbons (zoek ze in de Accokrant)

Onder professoren

Uorige week kon je in dit blad een analyse lezen van het 'voortgangsrapport' dat erektor Dillemans schreef, in opdracht van het Ministerie van Onderwijs (zie Veto 2). De erektor kreeg in 1995 van de minister de opdracht om enkele pistes na te gaan die moesten leiden tot een optimalisering en rationalisering van het universitaire onderwijs. De eerste reacties na de bekendmaking van het rapport waren over het algemeen positief. Inmiddels gooit VUB-rector Els Witte een stevige knuppel in het hoenderhok met haar afwijzing van de samenwerking tussen de katholieke universiteiten van Leuven en Brussel. Een reconstructie van een weekje ruzie onder professoren.

Centraal in het betoeg van Dillemans staat de vaststelling dat de Vlaamse universiteiten, geleed op de geringe budgettaire marge van overheidswege, niet langer moeten streven naar een volledig onderwijsaanbod, maar wel naar een *volwaardig* aanbod. Dat betekent dat de unifex zullen moeten gaan samenwerken, afsnaken ook, door richtingen te schrappen die in een bepaalde instelling niets toevoegen aan het gehele aanbod. Daardoor zou er ruimte vrijkomen voor een grondige vernieuwing en verbetering van het universitaire onderwijs, met het oog op een verhoging van de produktiviteit van de student. Dillemans klaagt het huidige op reproductie gerichte onderwijssysteem al langer dan vandaag aan. Ook tijdens zijn Leuvense rektorat nam hij initiatieven die het inzicht en de zelfwerkzaamheid van de student zouden stimuleren. Daarnaast wil de erektor het universitaire curriculum gewijzigd zien in een voor alle opleidingen uniforme opeenvolging van drie cycli. Na de eerste twee cycli, min of meer te vergelijken met de indeling in kandidaturen en licenties vandaag, komt er een extra derde cyclus van één masterjaar, dat kan opgevuld worden met een lerarenopleiding of een andere aanvullende opleiding.

Behoedzaam

Het meest heikele punt in het plan van Dillemans is evenwel de voorgestelde hervorming van het universitaire landschap. De rapporteur ziet ruimte voor vier 'kenniscentra'. Dat zijn de Universiteit Gent, de VUB, een konfederatie van de huidige Antwerpse universitaire instellingen en een konfederatie van de KU Leuven en de KU Brussel. Tegen dat laatste samenwerkingsverband rees grote oppositie aan de VUB. In een interview in De Standaard — wellicht niet toevallig gepubliceerd op de dag van de opening van het Leuvense academiejaar — trok Witte van leer tegen het katholieke gevaar dat haar vrijzinnige universiteit bedreigt. Met de Leuven-Brusselse samenwerking vreesde zij de concurrentie van een grotere speler op haar eigen terrein: "Het zou nodeloos tot een concurrentiestrijd in Brussel leiden. Stel u voor dat Gent Leuven zou mogen binnentrekken."

In de plaats zou Witte liever de KU Brussel zien samenwerken met haar eigen instelling, vanuit de wil "om samen als Vlaamse instellingen in Brussel sterk te staan." Niet onbelangrijk: in dergelijk verband is de VUB zelf de sterke partner. Dat voorstel kon dan ook op weinig sympathie rekenen bij de andere betrokkenen. KUB-rector Mattheusens, die een 'behoedzame' samenwerking met de KU Leuven niet ongenegen is, wil de bruggen met de VUB niet opblazen, maar houdt toch vast aan de eigenheid van zijn instelling.

Op de academische zitting bij de opening van het academiejaar liet rektor Oosterlinck zich niet verleiden tot een repliek aan het adres van zijn kollega Witte, maar

toch liet hij verstaan voluit te willen gaan voor een konfederatie met de Brusselse katholieke unifex. Maar daarmee was de kous nog niet af. De BRTN had nog een uitspraak van de rektor van de week tevoren in de kast liggen, waarin hij een samenwerkingsvoorstel tussen de middelgrote unifex uit het plan-Dillemans — te weten de Universiteit Antwerpen en de VUB, (zie kader). De uitzending van die bewuste radiopassage met een week vertraging bracht de sereniteit van het debat een stevige klap toe.

Samenvloeiing

Het voorstel-Oosterlinck lijkt hoedanook in openlijke tegenspraak met het oorspronkelijke plan van zijn voorganger, die in zijn rapport expliciet waarschuwt voor een te grote samenvloeiing van universiteiten. In Antwerpen, waar ondertussen in alle stilte wordt gewerkt aan een verdere integratie van de diverse universitaire instellingen, wordt het plan-Oosterlinck alvast als onwerkbaar van de hand gedaan: "Wij zijn pluralistisch, met jezuïeten, en daar kan geen vrijzinnige universiteit bij. Een fusie gaat te ver. Samenwerken met anderen kan wel, ook met de VUB", aldus rektor Rudi Verheyen van de Universiteit Antwerpen.

Ook de opdrachtgever van Dillemans,

minister van Onderwijs Luc Van den Bosch (SP) liet zich de afgelopen week niet ontbetogen in het debat. In een opmerkelijke speech bij de opening van het academiejaar in Gent, twee dagen na Leuven, nam de minister zijn 'verkenner' voluit in bescherming: "Ik heb bij Dillemans nooit enige vooringenomenheid ten opzichte van een bepaalde instelling of van zijn eigen universiteit kunnen bespeuren. Erektor Dillemans heeft dan ook geen verborgen KUL-agenda of mysterieus politiek plan in zijn binnenzak zitten." Verderop kregen de bakkeleurende rektoren een bedekte veeg uit de pan: "Ik begrijp best dat individuele instellingen of hun rektoren zich in eerste instantie genoodzaakt voelen hun eigen universiteit te verdedigen en hun ambities — al dan niet ingekleed in een regionale of levensbeschouwelijke retoriek — te etaleren. De openingspeeches dezer dagen laten me niet al te veel illusies dat dit 'belangendiscours' gemakkelijk overstegen kan worden."

Spurt

De minister hoeft evenwel niet te wanhopig. Wellicht krijgt hij op het konklaaf over het rapport-Dillemans volgende maand alsnog het door hem verlangde "ernstig, serien, rationeel debat". Het huidige overenweerde roep der rektoren behoort tot het positioneren dat voorafgaat aan elke spurt naar de onderhandelings-tafel. De vraag daarbij moet niet zijn wie zich op de beste plek heeft gepiloteerd, maar wel wat er van het rapport-Dillemans nog zal overblijven aan het einde van de rit.

Bart Eeckhout

Hoe de media het nieuws maakt

Toen rektor Oosterlinck vorige week bij het begin van zijn openings toespraak over pers en maatschappij een allusie maakte op de 'aktualiteit' van zijn onderwerp, kon ook hij wellicht niet bevredend hoe dicht hij bij de waarheid zat. De voorbije week werd immers enigszins ten onrechte de indruk gewekt dat de rektoren van de verschillende universiteiten elkaar middels pittige commentaren het bloed vanonder de nagels pesten. Aanleiding was het interview dat VUB-rector Els Witte toestond aan 'De Standaard'. In dat interview hield zij de door het rapport-Dillemans voorgestelde samenwerking tussen de KU Leuven en de KU Brussel. Niet toevallig verscheen het gesprek de ochtend van de opening van het Leuvense academiejaar. Het waren dan ook de woorden van de VUB-rector, en niet die van de eigen voorman, die de Leuvense beverture beheersten. Een reactie kon niet uitblijven, en die leek er ook te komen. "Anderendaags liet rektor Oosterlinck in het radionieuws horen dat voor hem VUB en Universiteit Antwerpen maar moesten gaan samenwerken. Klein detail: het bewuste interview was een nog niet uitgezonden opname van een week tevoren, die een totaal nieuwe betekenis kreeg in de veranderde context. Een staaltje van pure mediamanipulatie? Rektor Oosterlinck: "De pers heeft zo haar eigen manier van zaken uitlechten. Het interview was al een week oud. Inmiddels had ik ook wel gehoord dat er in Brussel en Antwerpen weinig genegenheid was voor mijn voorstel, en ik wil er zeker geen breekpunt van maken. Voor mij telt alleen dat een rationalisering of optimalisering van het universitaire aanbod inhoudt dat het aantal plaatsen waar een zeldse opleiding wordt georganiseerd beperkt wordt tot twee of drie, daarbij is de kwaliteit van het onderwijs het enige argument. Ideaal zou dan zijn dat ook het aantal kenniscentra tot drie herleid wordt. Dat betekent dat naast de grote twee, Leuven en Gent, Brussel en Antwerpen eens zouden moeten nadenken over een samenwerking. Maar het is niet aan mij om daar een definitief oordeel over te vormen." Of de rektor begrijpt dat de VUB problemen heeft met de konfederatie van Leuven en KU Brussel? "Eigenlijk niet. Wij werken nu al samen met de KU Brussel, vooral op gebied van onderzoek. Daar is nooit een verkeerd woord over gevallen. Of we daarom tot een unie moeten komen? Dat is voor mij onderdeel van de discussie. Noch mijn noch meer. De VUB heeft bijvoorbeeld schrik van de KU Leuven. Dat kan alleen maar betekenen dat zij bang zijn van onze kwaliteit. Niet verwonderlijk. In tandheelkunde hebben wij voor het onderwijs bijvoorbeeld een academische staf van meer dan twintig man; de VUB heeft voor dezelfde opleiding slechts twee krachten beschikbaar."

(be)

Konkurrentie

Het rapport dat Roger Dillemans, erektor van deze universiteit, schreef in opdracht van de minister van Onderwijs, lijkt de universitaire onderwijsagenda dit jaar te zullen domineren. In dat rapport wordt gesteld dat de unifex beter moeten samenwerken in een streven naar een 'volwaardig' in plaats van een 'volledig' onderwijspakket. Een dergelijke rationalisering moet ruimte vrijmaken voor een verhoging van de kwaliteit van het onderwijs.

Vanuit het perspectief van de student biedt het plan-Dillemans een interessant denkkader. Niet dat het rapport zonder tekorten is. Zo wordt er met geen woord gerept over het belang van sociale maatregelen — een aangepaste studiefinanciering bijvoorbeeld — die de rationalisering zouden moeten begeleiden, om te vermijden dat het tot een ordinaire studentenbeperking zou verworden.

Niettemin kan de studentenbeweging op zich weinig hebben tegen een poging tot optimalisering van de kwaliteit van het universitaire onderwijs.

In dat opzicht is het uiterst betreurenswaardig dat het academische debat over het rapport-Dillemans de afgelopen week verand is in een gebakkeleerd van rektoren, die het eigenbelang op korte termijn blijkbaar hoger inschatten dan het algemeen belang op lange termijn. 'Fundamenteel' zijn de verschillende stemmen het wel eens over het rapport, maar die eensgezindheid eindigt waar de eigen afslanking begint.

Rektor Witte van de VUB schuilde de grote middelen niet in haar verweer tegen het plan. In een goed getimed interview — een dag voor de opening van het Leuvense academiejaar — tekende zij bezwaar aan tegen de 'konfederatie' van de KU Leuven en de KU Brussel. Hoewel de rektor in haar openingsrede vaststelde dat studenten nauwelijks nog voor een unifex kiezen om ideologische redenen, benadert zijzelf de problematiek vanuit de aloude tegenstelling tussen katholieken en vrijzinnigen. In het samenwerkingsverband ontwaart zij een katolieke en een Leuvense gevaar: het grote, katholieke Leuven zou de middelgrote VUB op haar eigen terrein komen bedreigen.

Het Leuvense voorstel was niet minder venijnig. Niet alleen moesten KUB en KUL samenwerken, de VUB moest zelf aansluiting zoeken bij Antwerpen, vond rektor Oosterlinck. De meerwaarde van het plan-Oosterlinck (met slechts drie grote universitaire centra) tegenover dat van Dillemans is niet meteen duidelijk.

Jammer toch, niet alleen omdat Dillemans's boodschap dreigt verloren te gaan in een weinig essentieel gekrakeel, maar ook omdat dit voorval een pijnlijke illustratie is van de concurrentiestrijd die de laatste jaren is losgebarsten tussen de verschillende unifex. Het enige terrein waarop universiteiten werkelijk met elkaar in de clinch zouden mogen gaan, is net de kwaliteit van het onderwijs. Niet de kwaliteit van de frieten in de studentenrestaurants of van de bedden in de pedas; niet de computerfaciliteiten of het eksamensysteem. Alvast in Leuven wordt duidelijk welke nadelige gevolgen zo'n loze concurrentiestrijd kan hebben. Omdat blijkbaar nog dit jaar in Leuven het Gentse semestersysteem moest gekopieerd worden, waarbij geflirt werd met de grenzen van de legaliteit, moeten in drie fakulteiten de eerste examens het einde van oktober afwachten om te weten of zij de daaropvolgende maand al dan niet proefexamens én drie maanden later bindende examens zullen krijgen.

Kwaliteit van het onderwijs, zegt u?

Europa kiest voor werkloosheid en een duale maatschappij

Op donderdag twee oktober werd door de vijftien Europese ministers van Buitenlandse Zaken het Verdrag van Amsterdam ondertekend. Het is nu aan de lidstaten om het verdrag te bekrachtigen. Voor België betekent dit dat zowel het federale parlement als de parlementen van de deelstaten zich over de verdragstekst zullen moeten buigen. Het verdrag bevat immers diverse bepalingen op het vlak van werkgelegenheid en sociaal beleid, zodat ook Vlaanderen bevoegd is. Roger Blanpain, hoogleraar arbeidsrecht, roept alvast op om het verdrag af te wijzen. Volgens hem is het verdrag sociaal onaanvaardbaar en maakt het elk Europees sociaal beleid voor de toekomst onmogelijk.

Werkgelegenheid en sociaal beleid stonden in Amsterdam nochtans bovenaan op de agenda en de verwachtingen waren hoog. De sociale realiteit in Europa smeekt dan ook om een nieuwe aanpak: 57 miljoen armen, 4 miljoen daklozen, (officieel) 18 miljoen werklozen, groeiende sociale uitsluiting. ... Volgens Blanpain worden de verwachtingen echter totaal niet ingelost, integendeel. "Europa heeft immers, na Amsterdam, geen bevoegdheden om op het vlak van de werkgelegenheid echt in te grijpen en een passend sociaal beleid te voeren. Integendeel, de sociale afbraak wordt georganiseerd." De doelstellingen van de Europese Unie met betrekking tot werkgelegenheid en sociaal beleid worden in het verdrag nochtans bevestigd en zelfs krachtiger dan voorheen geformuleerd. Beide materies worden elk in een apart hoofdstuk ondergebracht en aan de Europese Unie en Gemeenschap worden zeer hoge doelstellingen verbonden: een hoog nivo van werkgelegenheid en sociale bescherming, gelijke behandeling, een gestage verbetering van de levensomstandigheden en arbeidsvoorwaarden, bevordering van de sociale dialoog en de bestrijding van de sociale uitsluiting.

Dat Europa echter weinig of geen sociale bevoegdheden krijgt, blijkt reeds op het vlak van de tewerkstelling. Het werkgelegenheidsbeleid blijft een uitgesproken nationale materie. Europa zal enkel het nationale beleid van de lidstaten coördineren,

en dan nog op basis van zeer vage richtlijnen. De lidstaten krijgen dus een enorme speelruimte zodat men moeilijk van een sterk Europees beleid kan gewagen. Bovendien blijft het beleid inzake werkgelegenheid ondergeschikt aan het algemene economisch-monetair beleid. Dit monetair beleid is niet gericht op volledige tewerkstelling maar op het voorkomen van inflatie. Zij gaat er zelfs van uit dat een minimum aan werkloosheid noodzakelijk is om de inflatie in te tomen.

Non-beleid

Haaks op deze afwezigheid van bevoegdheden inzake werkloosheid staat de Europese houding ten aanzien van de werknemers. Flexibiliteit is hier het toverwoord. "Arbeidsbeschermende maatregelen, minimumlonen, arbeidsduurbepalingen, ontslagregelingen en andere worden gezien als belemmeringen van groei en dienen weggewerkt te worden." Werknemers moeten zich aanpassen en soepel reageren op economische veranderingen. Ook inzake sociaal beleid blijft er een grote kloof bestaan tussen de gestelde doelstellingen en de beleidsmogelijkheden. Voor een aantal belangrijke materies (onder andere sociale zekerheid, arbeidsrecht, fiscaliteit) wordt op Europees vlak unaniemiteit vereist, zodat een lidstaat steeds een beslissing kan blokkeren. De beloning van de werknemers wordt zelfs uitdrukkelijk van de Europese bevoegdheden uitgesloten zodat de loonkost een puur nationale aangelegenheid

blijft.

Dit heeft enorme gevolgen op Europees vlak. Nu-in het kader van de Europese Monetaire Unie de munt, wisselkoers, inflatie en overheidsschuld komen vast te staan, blijft er hoofdzakelijk één element over om als land competitief te zijn: de loonkost die sterk verschilt van land tot land. Op die manier worden de sociale en fiscale systemen van de lidstaten tegen elkaar uitgespeeld met sociale dumping tot gevolg. Om competitief te blijven moet de loonkost dan immers naar beneden. Er komen daarom nog meer rationalisaties, ontslagen, delocalisaties en nog meer mensen worden vervangen door machines. "Er is een impliciete keuze voor werkloosheid en een duale maatschappij met alle gevolgen vandaan," aldus Blanpain.

Definitief

De sociale bevoegdheid van Europa zoals bepaald in het Verdrag van Amsterdam is zeer beperkt. Slecht bepaalde arbeidsrechtelijke aangelegenheden kunnen met (gekwalificeerde) meerderheid geregeld worden, de belangrijkste materies (arbeidsrecht en sociale zekerheid) blijven een zuiver nationale aangelegenheid. Een echt Europees sociaal en werkgelegenheidsbeleid is daardoor juridisch onmogelijk. Geen Europees sociaal beleid betekent: geen Europees minimumloon, geen bindende Europese KAO's, geen Europese sociale zekerheid, geen Europese bindende maatregelen inzake werkgelegenheid, vastheid

van betrekking, vorming. ... Daarbij komt nog dat, wanneer het Verdrag van Amsterdam bekrachtigd wordt, dit enkel nog met unanimiteit gewijzigd kan worden.

De kans op wijziging is daardoor ongeveer onbestaande, zodat met dit verdrag het non-beleid definitief wordt vastgelegd voor de komende decennia. "Amsterdam is veel meer dan een keuze voor een markteconomie, waarmee de meesten het wel eens zullen zijn. Het is een definitieve keuze voor een bepaald type van ultraliberaal beleid, waarbij een eigen sociaal Europees beleid voor de toekomst onmogelijk wordt gemaakt. Eens het Verdrag van Amsterdam geratificeerd, wordt die politieke keuze vereeuwigd." Dit is rampzalig. "Dit non-Europa leidt tot sociale afbraak, werkloosheid, grote ongelijkheid, sociale uitsluiting, marginalen, criminaliteit, meer gevangenen, drugs. (...) Dit model kan niet in de Europese grondwet opgenomen worden. Het moet democratisch mogelijk zijn op een bepaald ogenblik en andere koers te varen."

Statement

Dat men met het Verdrag van Amsterdam een Europees sociaal minimum voor altijd uitsluit, is volgens Blanpain onaanvaardbaar. In de toekomst (leefst zo snel mogelijk) moet Europa voor een echt sociaal beleid kunnen kiezen. "Indien zou blijken dat tegen het jaar 2000 de werkgelegenheid inderdaad niet beneden de vijf procent zit en het aantal armen niet beneden de 30 miljoen, zouden de regeringen moeten aanvaarden dat een Europees sociaal beleid kan gevoerd worden op basis van gekwalificeerde meerderheid." Blanpain pleit er dan ook voor het Verdrag van Amsterdam niet te bekrachtigen vooraleer men dat engagement is aangegaan. Benieuwd of in ons land de politieke moed aanwezig is om zulk een statement te maken.

Kristof Daniels

Oriëntatieproef

vervolg van p. 1

voortvloeren, niet geheel ongenegen. Hij staat achter de redenering om iemand het recht te ontnemen om in een bepaalde richting te bissen, als die persoon manifest de voorgelegde adviezen naast zich neerlegt. Het is dan ook vooralsnog niet duidelijk of de proeven vandaag zullen resulteren in een oriëntatieproef dan wel in een bindend ingangsexamen. Op een recente studiedag van het Psychoterapeutisch Centrum van de KU Leuven liet Jan Adé, topambtenaar van het kabinet van Onderwijs, zich alvast enkele keren ontvallen dat er "teveel studenten" zijn.

Weerslag

Op de monitoraten, waar de praktische kant van de zaak afgehandeld wordt, is men van mening dat het om redelijk moeilijke testen gaat. Janssen bevestigt dat de test gericht is op het begrijpen en verwerken van gegevens op korte termijn. Dat is wat hij noemt testen 'at deep level', dit is wat het universitair nivo zou moeten zijn. Daarnaast erkent hij dat het huidige universitaire onderwijs nog al te zeer 'at surface level' werkt. Dat is gericht op het opstapelen van kennis en deze weergeven, vergefen en opnieuw het volgende beginnen opslaan. De testen vragen dus eigenlijk meer dan wat er (tegenwoordig) van de studenten wordt verwacht aan de universiteit. Dat kan wellicht leiden tot een onnodige afschrikking van een aantal studenten. Gekonfronteerd met die tegenstelling verwijst Janssen — weinig bevredigend — naar de evolutie van het nivo van het universitair onderwijs en de positieve verwachtingen met betrekking tot de voorspelbaarheid van de studieresultaten.

De testen moeten een evaluatie zijn van de studenten en niet van het secundair onderwijs. Maar professor Janssen is zich ervan bewust dat de invoering van dergelijke oriënteringsproeven een weerslag zal hebben op het secundair onderwijs. Hij bestempelt dat als een positief gevolg. "Zo kan het secundair onderwijs meer de nadruk leggen op zelfstudie", en "kan het misschien nog beter worden" voegt hij er voorzichtig aan toe. Tenslotte mag men het gevaar niet minimaliseren voor mensen uit de lagere sociale klassen, die de eersten zullen zijn die afbaken op een negatieve test. Omdat zij uiteraard het minst van al het risico kunnen lopen van een (dure) mislukking. Vandaar dat Loko in het algemeen hamert op een begeide mededeling van de resultaten. Het is de taak van het PMS en de leerkrachten beeld van de student mee te delen en niet enkel 'sec' de resultaten te geven

Misstappen

De studentenbeweging staat dus niet noodzakelijk negatief ten aanzien van de hierboven beschreven testen. Zij bepleiten oriënteringsproeven bij het begin en op het einde van het zesde jaar secundair onderwijs en kaders dit in een breder perspectief. Enerzijds pleit Loko voor het opnemen van een aantal uren over hoger onderwijs in de derde graad secundair onderwijs. Dat mag uiteraard niet leiden tot een nieuw vak, maar wel moet er plaats gemaakt worden voor nieuwe accenten binnen het normale programma. Daardoor moeten scholieren beter geïnformeerd worden over de mogelijk-

heden op het vlak van het hoger onderwijs. Anderzijds drukken de studententerverenwoordigers erop dat de beslissing door de student zelf gemaakt dient te worden. Het oriënteringsbeleid mag dus niet leiden tot een beperking van de toelating, door het bindend maken van resultaten of adviezen. Men moet er immers tevens rekening mee houden dat men nooit een sluitende test kan ontwikkelen. Tenslotte wijzen de studenten op het gevaar van een studietoets die men meeslept vanaf het secundair onderwijs. Dit kan er immers toe leiden dat men op de universiteit nog gekonfronteerd wordt met misstappen uit de middelbare schoolcarrière.

Raf Eeris

KU Leuven 'slachtoffer' toegangseksamen (tand)arts

Steeds minder generatiestudenten — studenten die zich voor het eerst aan universitaire studies wagen — zijn geneigd zich in te schrijven aan de KU Leuven. Dat blijkt uit de voorlopige cijfers van de inschrijvingen. De Leuvense universiteit lijkt vooral terrein te verliezen in de richtingen geneeskunde, tandheelkunde en kinesiterapie. Bij de (tand)artsen was dat verlies enigzins ingekalkuleerd, gezien de toelatingsproef. Toch is het opvallend dat de Leuvense Alma Mater in die richtingen sterker achteruit gaat dan de concurrentie. Leuven blijft uiteraard wel de grootste unief in absolute cijfers, met meer dan zeventig-duizend studenten.

Bij de opening van het academiejaar telde de KU Leuven 4760 generatiestudenten. Een weekje later is dat aantal allicht opgelopen tot ergens in de buurt van de vijfduizend. Maar dat zijn er dan nog altijd een driehonderdtal minder dan vorig jaar. Viviane Remels van de Dienst Studenten-aangelegenheden van de KU Leuven situeert dat verlies nagenoeg geheel in de 'zorgverstrekkende sektor'. "Volgens de huidige gegevens zou het aantal inschrijvingen bij geneeskunde in vergelijking met vorig jaar slechts een goede helft halen. Dat betekent een verlies van ongeveer tweehonderd generatiestudenten. Tel daar nog de mindere opkomst bij de kine bij, veroorzaakt door de onheilsberichten over die sektor en je komt bij het getal dat de KU Leuven moet inleveren aan generatiestudenten." Wel meldt Remels een toename van de nieuwe KU Leuvenstudenten die geen generatiestudenten zijn.

Revalidatie

Ook vorig jaar — het laatste toelatingseksamenrijjaar — kwamen er al tien procent generatiestudenten minder opdagen voor de artsstudie. Net als toen zijn het in ruime mate Nederlandse studenten die het laten afweten. De over twee dagen gespreide centrale ingangsproof in Brussel vormde voor hen wellicht een belangrijke organisatorische hinderpaal. Het behoeft weinig twijfel dat de toelatingsproef ook kandidaatartsen, die wel deelnamen en slaagden, heeft afschrikt of heeft doen

(foto Jeroen Lissens)

beslissen om 'toch maar iets anders te kiezen. Dat neemt niet weg dat het een beetje vreemd is dat vooral de Leuvense inschrijvingscijfers zo te lijden hebben onder de proef. Ook aan de Universiteit Gent zijn er minder generatiestudenten geneeskunde dan vorig academiejaar, maar daar wordt de 'schade' beperkt tot vijftien procent. Volgens rektor Oosterlinck is het relatief grotere verlies in Leuven te wijten aan het feit dat er in Leuven vroeger meer Nederlandse studenten zaten, die nu massaal afgehaakt hebben.

In Gent hoopt men in het algemeen, net als de voorgaande jaren, weer meer generatiestudenten aan te trekken als vorig jaar. De recentste cijfers spreken van 4778 nieuwe eerstejaars, dat is een stijging met 3,2 procent tegenover 1996. Let wel: dat getal, is niet te vergelijken met het hierboven genoemde lagere Leuvense cijfer, dat een weekje ouder is. In de eindrekening hoopt Gent op meer dan twee-entwintigduizend studentenhoofden uit te komen. In vergelijking met Leuven doet Gent wel (nog) feller in aan nieuwe studenten in de richtingen motorische revalidatie en kine, met een verlies van veertig procent. Volgens Bernard Becue van de Gentse Studentenadministratie is de verklaring daarvoor niet ver te zoeken: "Uit de persberichten van de afgelopen maanden kwam de boodschap naar voor dat die richtingen volgend jaar enkel nog in Brussel en Leuven zullen worden georganiseerd. Tja, waarom zou je dan nog naar Gent komen voor kine, hé? Men heeft zich blijkbaar een beetje laten misleiden door de ophof die daarover gemaakt is in Leuven en Brussel."

Afvlouing

Behalve de te verwachten mindere belangstelling voor de medische wetenschappen, lijkt ook de opkomst van de humane wetenschappen enigzins gestuit. Tot de zekere verliezers behoren pol & soc en germaanse talen. De sterkste stijgers bij de generatiestudenten vindt men in de eksakte wetenschappen. In Leuven gaat informatika er liefst 87,5 procent op vooruit, in Gent 'slechts' dertig procent. Hoe relatief dat allemaal is, blijkt als je die cijfers in absolute getallen bekijkt. Plus 87,5 procent in Leuven betekent een winst van twee-eneveertig informatikastudenten... Daarnaast gaat ook het aantal burgerlijk ingenieurs, wiskundi-

gen, TEW'ers en biologen er zowel in Leuven als Gent op vooruit. De interesse voor die opleidingen schijnt dus eerder maatschappij- dan universiteitsgebonden te zijn. Voor de eerstgenoemde richtingen valt dat nog te begrijpen vanuit de grote werkzekerheid die toegepaste wetenschappen op dit moment bieden. De vraag is natuurlijk of die vraag naar hogeschoolinformatika na het jaar 2000 — wanneer de huidige nieuwe lichting moet afstuderen — nog even hoog zal zijn. De verhoogde interesse voor biologie past niet meteen in het arbeidsmarktplateau. Mogelijk vindt men in de stijging van biologie de gevolgen terug van de afvloeiing bij de verwante medische wetenschappen.

Pleister

Tot slot zijn er ook nog een paar richtingen die enkel in één unief opvallend hoog skoren. Voor Leuven gaat het daarbij vooral om enkele kleinere opleidingen uit het letterenpakket: sinologie, japanologie

en musikologie. Ook wijsbegeerte stijgt significant. Viviane Remels ziet een mogelijke verklaring in feit dat het verdwijnen van traditionele 'trekpleisters' als Jaap Kruihof de Gentse filosofiefakulteit wat minder aantrekkelijk maakt. In Gent daarentegen zet de stijging in rechten en psychologie zich dit jaar verder door.

Retoriek

De belangrijkste les die uit die cijfers dan moet getrokken worden is dat de media een niet te onderschatten rol spelen in de oriëntering van de eerstejaarsstudenten. Opleidingen die positief in het nieuws kwamen zoals informatika winnen aan belang. Probleemrichtingen zien hun studenten-aantallen teruglopen. Het gevaar dat de mediatisering van de studiekeuze zal leiden tot een universitaire retoriek waarbij gebruik gemaakt wordt van oneigenlijke argumenten om studenten te lokken is dan ook niet langer denkbeeldig.

Bart Eeckhout

CURSUS BRIDGE

Leer dit boeiende kaartspel op een prettige en moderne manier met

BRIDGECLUB PIETERMAN LEUVEN

Cursus speciaal voor studenten van de K.U. Leuven en de hogescholen

12 dinsdagen vanaf 14 oktober om 19.30 u, onderbreking tijdens de kerstvakantie

Leopold I-straat 17, Leuven
Prijs: 1200 fr., tekstboeken inbegrepen

Lesgever: André Leplat (Blos)
Inschrijven ter plaatse op 14 oktober of info: ☎ 20.67.55 of 22.78.39

Psychologische kring verhuist naar Shrink

De ietwat oudere studenten herinneren zich vast nog wel de parkeergarage in de Tiensestraat. In die garage was enkele jaren geleden immers kafee 'De Shrink' — fakbar van de psychologische kring — gevestigd. Intussen heeft het pand met inbegrip van het kafee plaats moeten ruimen voor Alma 1. De Shrink vond al snel een bevredigend nieuw onderkomen in de Parijsstraat 40. Met de lokalen van de psychologische kring liep het daarentegen niet echt vlotjes. Nadat ze hun huisvesting in de Tiensestraat kwijt waren geraakt, zijn de psychologen met hun hele hebben en houden, kursusdienst inbegrepen, dan maar verhuist. Na een enkele omzwerfing zijn ze uiteindelijk terecht gekomen in krappe lokalen in een kelder van de Dekenstraat. Volgens de vertegenwoordigers van de psychologische kring was deze al te kleine huisvesting voor de verdere werking echter niet langer houdbaar, ondanks beloftes van de unief daaromtrent. Ze gingen dan ook naarstig op zoek naar nieuwe lokalen.

Deze zoektocht bleek, ondanks de medewerking op fakultair nivo, geen sinecure. Op de dienst studentenbeleid vonden ze weinig gehoor, koördinator Van Gerven kon "niet beloven dat er iets gevonden zou worden". Uiteindelijk is de psychologische kring met open armen ontvangen in de Parijsstraat. De kring betreft nu vier lokalen op de eerste verdieping van het gebouw waarin de Shrink is gevestigd. Dit gebouw is geen eigendom van de KU Leuven, maar van de uitbaters van de Shrink. De vertegenwoordigers zijn er zich van bewust dat de grote afstand met de fakulteit een probleem kan vormen. Toch hopen ze dat dit probleem van tijdelijke aard is. Maar het feit dat de kringlokalen nu niet boven de fakbar liggen kan natuurlijk ook drempelverlagend werken. De verantwoordelijken van het kafee doen deze week alvast hun best: donderdag is er een Hollywood-party voorzien en binnenkort start er een kikkercompetitie, om maar enkele drempelverlagende activiteiten te vermelden.

(rg)

Bescherming voor de luis in de pels

Gaia vierde dit jaar zijn vijfde verjaardag. De beweging van Michel Vandebosch ontloopte zich als woordvoerder bij uitstek over gepijnigde dieren, die te onmondig zijn om dat zelf te doen. Voor de buitenstaander lijkt het zelfs alsof zij het monopolie van de dierenwelzijnsverdediging in België verkregen heeft. Tegenstanders van Gaia verwijten hen de hand van minister Pinxten (CVP) vast te houden als hij KB's schrijft over het dierenwelzijn, wat deze laatste een kwakkel noemt. Omdat het 4 oktober Werelddierendag is — zo luidt de officiële reden — verscheen bij uitgeverij Icarus nu een boek over Gaia.

Marc Hendrickx, de auteur, werd bekend met zijn bestseller-biografie over Elvis Presley. "Alhoewel het totaal anders is te schrijven over een dode (?) popster dan over een springlevende aktiegroep, is er ook een gelijkens. Zowel van Elvis als van Gaia is een heel ambigu beeld verschenen in de media. Tweemaal trachtte ik vanuit een neutraal standpunt die verwarde berichtgeving meer coherent te maken," vertelde Hendrickx. Er dient gezegd dat het standpunt van Hendrickx niet echt neutraal is, dat de weergave van de feiten gebeurt vanuit het standpunt van Gaia. Bovendien gebruikte hij als bron vooral het materiaal dat hem door de dierenrechtenorganisatie zelf ter beschikking werd gesteld.

Het boek vermeldt hoe Gaia ontstond en hoe ver het uiteindelijk wil gaan. De naam Gaia is zowel ontleend aan het Oudgrieks waarin het staat voor 'godin van de aarde' als aan het Oudhebreuws waarin het 'voelend leven' betekent. Gaia wil komen tot een verklaring van de rechten van de dieren "waarbij dieren het recht hebben om te leven, vrij van menselijke uitbuiting. Dit omdat we de aarde delen met de dieren, die genot en pijn ervaren en die onze rechtvaardige behandeling verdienen."

De houding van het beleid tegenover dierenrechten brengt Hendrickx ook aan bod. In die houding ziet hij een grote wijziging sinds het aantreden van Pinxten. Zijn voorganger, landbouwminister Bourgeois, liet een wrange smaak na, onder andere omdat hij zich niet liet zien als een Gaia-delegatie een kwart miljoen handtekeningen kwam afgeven, daar waar hij voor 5.000 signatures pro-spraakpaardenkoersen graag even buiten kwam. Pinxten is wel altijd bereid geweest te praten met Gaia. Ook andere kristen-demokraten zijn Gaia genegen in tegenstelling tot voormalig VLD-voorzitter De Croo, die zich de gevleugelde uitspraak 'Ik ben tegen Gaia en voor foie gras,' liet ontvallen.

Hendrickx vraagt zich af of het dierenwelzijn wel optimaal gekatalogeerd is onder het ministerie van Landbouw, waar ook de economische belangen van veehouders verdedigd worden. Hij zou het liever ondergebracht zien bij leefmilieu en volksgezondheid. Pinxten brengt daar tegenin dat het Europees gezien de gewoonte is om dierenwelzijn onder de voogdij van de minister van landbouw te plaatsen.

Baviaan

Gaia kijkt strake toe op de wetgevende initiatieven inzake dierenwelzijn. Vandebosch verwijt minister Pinxten na een sterke start wat stilgevallen te zijn. Het KB over de reglementering van dierenruiten laat op zich wachten. Minister Pinxten reageert door de schuld af te schuiven op de Raad van State, waar hij niet kan ingrijpen, "we leven immers in een rechtstaat waar de scheiding van de machten gerespecteerd moet worden". Vandebosch verwacht ook al een poosje een verbod op struisvogelkoersen, ezekkoersen en koersen met ande-

re dieren die hij daartoe niet geschikt acht. Ook de positieve lijst (een lijst waar alle dieren op vermeld staan die je mag houden) moest er al geweest zijn. Pinxten haalt opnieuw zijn paraplu uit: de wetenschappers zijn te laat met hun advies erover. Hij wijst er nog op dat hij het heel goed vindt dat mensen nauweluttend op zijn werk toekijken en hem op zijn verantwoordelijkheden wijzen, maar vindt dat Gaia dat spel niet korrekt speelt door hem ook

zaken in de schoenen te schuiven waar hijzelf niets kan aan doen.

Struisvogelei

Hendrickx haalt ook zwaar uit naar de dierenproeven aan de KU Leuven. In Heverlee zou men niet enkel werken met de

er nog een staartje komt aan het onderzoek op apen van de KU Leuven. Als Hendrickx stelt: "Ondanks de hoge opleidingsgraad [van de onderzoekers], is het etische aspect van de discussie nauwelijks of niet aan hen besteed", dan houdt dat zowel een verwijt in als een uitnodiging om het debat over de proef dieren en hun nut ten gronde ten voeren.

Hans Declercq

Het boek 'Gaia, profiel van een beweging' van Marc Hendrickx is vanaf deze week te koop. Het telt 227 pagina's en kost 695 frank.

Spora brengt negende Sporthappening

Hop met de beentjes

Om jullie niet te vervelen met geleuter over vakantiekilootjes, ronde (bier)buikjes, vetkwabbetjes, kafeesporten en de Leuvense Alpen zullen we direct to the point komen. Sportraad, beter gekend als Spora, organiseert in samenwerking met het Sportkomitee KU Leuven reeds voor de negende maal de sport-happening die naar traditie plaatsvindt in en rond het universitair sportcentrum op de tweede woensdagnamiddag van het academiejaar. Naar goede gewoonte bieden ze wederom een uitgebreid gamma van sporten aan voor de studenten die de kans krijgen om er gratis kennis mee te maken. De twee nieuwkomers die dit jaar het programma vervolledigen zijn skeeleren en squash.

Sportraad, één van de geledingen van Loko, die de fysieke belangen van de studenten tracht te verdedigen (hoewel ze het maar al te vaak moeten afleggen tegen de moordende concurrentie van de kafeebazen), wil ook nu weer de studenten naar buiten de ring lokken om de beentjes te strekken. Het is reeds de negende keer dat ze in samenwerking met het sportkomitee de Sporthappening tot een goed einde proberen te brengen. Een aantal goede beweegredenen, die trouwens de aanzet zijn om de activiteit jaarlijks te herhalen, liggen hieraan ten grondslag.

Ten eerste willen ze de student uitnodigen om eens een niet-alledaagse sport te komen beoefenen zoals kabellopen, schermen, boogschieten, sirkusteknieken en ten tweede willen ze aantonen dat er buiten de grote klassiekers nog een heleboel moge-

lijkheden zijn op het sportkot, een plaats waar je zowel rekreatief als competitief aan sport kan doen, en dat dit niet per definitie voorbehouden is aan studenten lichamelijke opvoeding en kinesiterapie. De Sporthappening is dus eveneens een uitnodiging naar de student toe om deze en andere sporten ook tijdens het academiejaar verder te blijven beoefenen.

Een laatste doelstelling is de vrees voor de financiële drempel weg te nemen. Hoe duur ze soms ook lijken, niet alle sporten kosten stukken van mensen — tenminste als je woensdag niet te onstuimig de degen hanteert. En voor wie het nog niet wist: zowel Sportraad als het Sportkomitee subsidiëren allerlei sporten ten voordele van de student. Jammer genoeg wordt hiervan niet altijd evenveel gebruik gemaakt door de kringen.

Zowel in en rond het universitair sportcentrum zal het volgende woensdag 8 oktober een drukte van jewelste worden. De meeste activiteiten starten vanaf 14.00 u, met uitzondering van de roeiers die om 13.30 u vertrekken met de fiets aan de inkomhal van Sporthal De Nayer naar Het Boothuis te Wilsele. In Sporthal De Nayer kan u terecht voor de volgende sporten: twee maal één uur initiatie sirkusteknieken in de grote zaal vanaf 15.00 u, gymnastiek- en toestelturners kan je aan het werk zien van 16.00 u tot 18.00 u in het turnzaaltje, en de gehandicapten sporten zijn doorlopend bij te wonen vanaf 14.00 u in de grote zaal. De scherm- en trampolinerbeoefenaars kunnen initiatie volgen in het Gymnasium en de boogschieters moeten zich begeven naar de pingpongzaal. De baseballers daarentegen blijven gewoon buiten en mogen zich daar meten met de allergrootsten. Dit alles vanaf 14.00 u. Voor waterkickers, zeehonden en professionele

wettelijk verplichte in gevangenschap gekweekte proefdieren, maar ook met illegaal verkregen honden en katten. Dit wordt door de KU Leuven zelf ontkend. Ook het onderzoek op bavianen, die gedurende vijf jaar eenzaam in isolatiesellen zitten, zo klein dat de dieren er niet eens in kunnen rechtop staan, wordt gehekel. Nog volgens het boek zou beslag gelegd zijn op de apen, maar het parket zou de dieren snel terug gegeven hebben, en dat op voorspraak van de inspekteur-dierenarts van het ministerie. De KU Leuven zou een uitzondering gekregen hebben waardoor het boven de wet zou staan. Vandebosch verzekerde ons dat

baantjstrekkers wordt het universitair zwembad gereserveerd tussen 16.00 u en 18.00 u. De gratis zwemtickets zijn af te halen aan de Sportraadstand in de inkomhal van De Nayer.

De eerder lenige types krijgen dan weer de kans om zich te bewijzen op de lichtmasten en de klimmuur nabij de atletiekpiste en kunnen hun ervaringen als kabelloper ineens ook bijschaven. Wie meer houdt van klaustrofobische toestanden kan zich een weg banen door het honderd meter lange parcours van de spelbox die opgesteld staat aan de inkomhal van De Nayer. De mountainbikers hebben het geluk met volle teugen te mogen genieten van de buitenlucht en zullen telkens in sessies van één uur door de Leuvense bossen geloofd worden. Kortom, zelfs de meest kieskeurigen onder ons zullen hier hun gading kunnen vinden.

Nieuw in het programma zijn skeeleren en squash. Hoewel deze sporten al langer dan vandaag in opmars zijn, zijn ze nu pas opgenomen. Het pistool- en karabijn schieten zijn samen met de initiatie rock'n roll hiervoor uit het programma weggelaten. De skeelerfansen worden verwacht op het polyvalent terrein van het Sportkot (vanaf 14.00 u). Zowel beginners als gevorderden mogen daar hun lusten botvieren op het uitbeelden van de termen 'skating', 'sliding' en 'jumping'. De gratis tickets voor een partijtje squash kan je afhalen op de stand van 't Kill Shot in de inkomhal van de Nayer.

Wie liever lui is dan moe of zich nog niet in staat voelt om meteen het kafeeleven te verlaten kan zich toch al sportief opstellen en zich tegoed komen doen aan de vele informatiestands in de inkomhal van De Nayer. Geïnteresseerden vinden er stands over rugby, diepzeeduiken, kajak, speleologie, zweefvliegen en vele andere avontuurlijke sporten. Als dit je niet uit je tent kan lokken, weten wij het ook niet meer.

Bart Andries

De herfst van de patriarch

Van de week wordt in de rechts-fakulteit het afscheid van oud-rector Roger Dillemans — vorige week woensdag ging hij op emeritaat — de nodige luister bijgezet. Dillemans is voor alles gekend als de man die bijna tien jaar rector was van de KU Leuven en het is dan ook vooral dat hoofdstuk uit zijn carrière waar we de schijnwerpers op richten.

Roger Dillemans, geboren op 15 juli 1932 te Neerijse studeerde vlak na de oorlog aan het Leuvense Sint-Pieterscollege waar hij zich toen al ontpopte als een begaafd student. Met de steun het Fonds der Meest Begaaften begon hij aan de KU Leuven rechten te studeren. Het land moest opnieuw opgebouwd worden. Het was de tijd van het grote vooruitgangsgeloof, van de Expo. Alles lag in puin, bijna alles kon ten goede veranderd worden en de energie om dat te doen was mateloos aanwezig. Als kind van zijn tijd was ook Dillemans die dynamiek, dat optimisme, dat geloof in eigen kunnen eigen: een man van vele briljante ideeën die hij niet allemaal kon uitvoeren omdat hij, de veelal fnuikend, sloe kracht van de politieke besluitvorming onderschatte.

Die interesse in de verbeterbaarheid van de mens en de wereld heeft Dillemans altijd in een kristelijk perspectief geplaatst: zo was hij onder meer voorzitter van Universitas. Universitas was een katholieke, filosofische kring van studenten met Mgr. Dondeyne, professor filosofie, als spil en mentor. "Een kristelijke, solide levensopvatting, met een grote nadruk op de rol van de intellectueel in de samenleving", zo karakteriseert Dillemans de band die hen samenbindt (Veto, jrg. 13, nr.1). Met Dillemans als rector nam de afstand tot de kerkelijke en ook de politieke wereld duidelijk af — Dillemans heeft ervaring opgedaan op kabinetten en was ook voorzitter van de Koninklijke Commissie voor de Hervorming van de Sociale Zekerheid. In het verlengde van zijn engagement binnen Universitas ligt de filosofische interesse van Dillemans. Hij behaalde een licentie in de filosofie en interesseerde zich vooral voor het personalisme: de gedachte dat het individu absolute voorrang heeft op het belang van de maatschappij heeft hem altijd vergezeld en is de voedingsbodem voor de verdraagzaamheid en openheid die zijn kristelijke overtuiging kenmerkt. In 1955 promoveerde hij tot doctor in de rechten. Zijn interesse gaat vooral uit naar erfrecht, testamenten, huwelijksvermogenrecht en sociale zekerheid. Na nog een licentie notariaat (1956) vertoefde hij ook in het buitenland: in tegenstelling tot de Sorbonne, waar hij onderzoek verrichtte, liet de Harvard University — waar hij een master of law behaalde — een grote indruk op hem na. De Verenigde Staten noemde hij ooit "het land van openbaring" (Veto, jrg. 13, nr.1); het is niet denkbeeldig dat vele van zijn ideeën over hoe een universiteit er moet uitzien daar gevormd zijn. In 1959 werd hij assistent met leeropdracht aan de fakulteit der rechten, later gewoon hoogleraar (1964) en tussen 1978 en 1981 was hij dekaan.

Waas

Zeventien juni 1985, een zondagnacht middenin de examenperiode. Totaal onverwacht overlijdt rector Pieter de Somer. Roger Dillemans won de rectorverkiezing en nam de moeilijke taak op zich de onder-tussen haast met een waas van mitvorming omgeven De Somer op te volgen en uit zijn schaduw te treden. Dillemans zou bijna tien jaar lang, van 1985 tot 1994 zijn eigen causerende stijl en stempel op het universitaire beleid drukken. Al in zijn eerste rectorale openingstoespraak legt hij de

akzenten die zijn bewindsperiode kleur zullen geven. Zoals het een goed kristen betaamt, zijn er dat drie.

Ten eerste: de kwaliteit van het onderwijs. Al te lang werden professoren benoemd op basis van hun zuiver academische kwaliteiten, of ze hun onderzoek en kennis ook konden vertalen in goede lessen was van zo goed als generlei belang. Dillemans wilde de kwaliteit van het universiteitsonderwijs verhogen en zocht daartoe de studiedruk te beheersen, het onderwijsaanbod uit te breiden en meer aandacht te besteden aan docenttraining en het onderwijsdossier van de kandidaat-proffen. Die doelstellingen poogde hij te realiseren door een interne en externe rationalisatie van het onderwijsaanbod, die in de volksmond het plan-Dillemans ging heten. Intern was de meest aanwijsbare maatregel de reductie tot tien vakken. De daling van de kwantiteit moest dan in een tweede fase — die

nog lang niet gerealiseerd is — gekoppeld worden aan een stijging van de kwaliteit van de vakken door middel van een herbronning over de curricula. Een externe rationalisatie wilde hij bewerkstelligen door een grotere samenwerking tussen de verschillende universiteiten (zie ook pagina 3): elke universiteit zou vooral die fakulteiten moeten uitbouwen waar ze sterk in staan. Dillemans's motto bij zijn rationalisatie was "teach the students how to think, not what to think". De achterliggende gedachtegang daarbij is dat het kennisvolume zo explosief stijgt dat zuiver encyclopedisch onderwijs voorbijgestreefd is, vooral in de tweede cyclus moest de keuzevrijheid voor de studenten gepgelijkt toenemen. Ook hier luidt het verdikt dat dit plan nog niet helemaal uitgevoerd is, maar dat we wel op de goede

weg zijn.

Ten tweede: de maatschappelijke dienstverlening. Die dienstverlening moest gerealiseerd worden door meer aandacht te besteden aan toegepast onderzoek. De aandacht die Dillemans wijdt aan die dienstverlening heeft een dubbele motivatie. Enerzijds hoort een universiteit een stevige band te onderhouden met de samenleving waartoe ze behoort, onderzoek dat de samenleving direct ten goede komt, draagt daar uiteraard toe bij. Anderzijds dwong de financiële ademnood (zie verder) de KU Leuven nieuwe inkomsten aan te boren. Zo vervijfvoudigde het laatste anderhalve decennium het aandeel van kontrakt-research in de universitaire begroting. Kontrakt-research werkt een competitiegeest tussen de universiteiten in de hand, waarbij de kwaliteit van het onderzoek van doorslaggevend belang is. Tekenend daarbij is dat Dillemans ook pleitte voor een grotere dosis agressiviteit bij de jacht op onderzoeksfondsen.

Uitstraling

Ten derde: de internationale oriëntering. Na de splitsing van de unief in 1968 voorspelden kritikasters dat de KU Leuven,

worpen door de overheid. Dillemans werd rector op een moment dat de regering haar grootscheepse besparingsoffensief inzette — met het Sini-Annaplan als beruchte gangmaker — en waaraan ook de universiteiten niet ontsnapten. Enerzijds werd er bespaard op het onderzoek, anderzijds werd de financiële drempel voor minder begoede studenten groter doordat de studiebeurzen niet meestegen met de studietoekost. Het andere grote politieke thema van de jaren tachtig, de federalisering, zorgde ervoor dat de onderwijsbevoegdheid werd overgedragen aan de Vlaamse Gemeenschap. Minister van Onderwijs Daniël Coens (CVP) werkte in twee jaar een mammoetdecreet uit dat de universitaire wetgeving en financiering regelde. Dillemans heeft zich altijd verzet tegen de proportionele verdeling van het onderwijsgeld in de Vlaamse begroting. De historische, culturele achterstand van Vlaanderen dirigeerde de aandacht in de richting van een verhoogde skolariteit: van een grote groep ongescholden wilde men komen tot een zo groot mogelijke groep van mensen die tenminste middelbaar onderwijs gevolgd had. "Dat heeft tot gevolg dat 43 procent van het onderwijsbudget naar het secundair onderwijs gaat en dat is veel hoger dan in de ons omringende landen. Die tien procent voor de universiteiten is veel lager dan in de ons omringende landen", luidens Roger Dillemans (Veto, jrg. 21, nr.31). De federale en Vlaamse regering belemmerde niet alleen het onderzoek, maar het gebrek aan continuïteit — politici valt het om elektorale redenen moeilijk op lange termijn te denken — maakt het voeren van een internationaal beleid er niet makkelijker op. Dillemans lijkt te beseffen dat zijn gesteun en geklaag niet veel zaden aan de dijk zet en hij ontwikkelt in de jaren negentig een andere strategie: hij legt de nadruk op de autonomie die de universiteiten verworven hebben en de kansen die dit met zich meebrengt. Hij vraagt de alumni om hun unief te steunen en zoekt meer en meer toenadering tot de bedrijfswereld, de gedachte aan een wetenschapspark in het Termunckveld in Heverlee maakt opgang.

Vertrouwen

Met dit wetenschapspark raken we aan een ander kenmerk van Dillemans's beleidsperiode: de vaak moeilijke relatie met de studentenbeweging. Dillemans heeft altijd geweten dat de KU Leuven de rangen zou sluiten. Hij kon er dan ook moeilijk mee om dat de KU Leuven de enige universiteit is waarvan de studenten hun kritiek zonder schroom uiten aan de buitenwacht. De studenten hebben zich altijd heftig verzet tegen een wetenschapspark in het Termunckveld omdat dit het milieu aanzienlijke schade zou toebrengen. Het wetenschapspark is nog niet gerealiseerd, de polemiek erond duurt voort. Ander groot twistpunt tussen rector en studenten was de vraag naar studenteninspraak in de Akademische Raad die pas na herhaalde betogingen ingewilligd werd. In het debat rond een numerus clausus voor geneeskundestudenten nam Dillemans een minder harde houding aan dan het huidige rectoraat. Hij pleitte voor een interuniversitair examen na het eerste jaar geneeskunde. Op die manier blijft een goedkoop opbod tussen de universiteiten — waar we nu dreigen naar af te glijden — in elk geval achterwege.

Een echte balans opmaken van wat geslaagd is en niet, wilde Dillemans in zijn laatste interview met Veto (jrg. 21, nr.31) niet doen, maar hij heeft er wel vertrouwen in: "Oms aantal studenten is bijvoorbeeld steeds gestegen. Dat wijst op de respons en het vertrouwen in Leuven van de Vlaamse jeugd. Dat is groot gebleven. Dit jaar (akademiejaar '94-'95, nvd) hebben wij met meer dan acht procent het grootste stijgingspercentage van generatiestudenten — dat zijn studenten die voor het eerst naar de universiteit gaan — van het land. Wij zijn daar uitermate tevreden mee want dat bewijst dat de trend zich naar de toekomst toe verder zet."

zou afglijden tot een onbelangrijke, regionale universiteit. Pieter De Somer verhinderde zo'n neerwaartse evolutie en Dillemans wilde — ook onder impuls van de versnelde ontwikkelingen in Europa — die internationale oriëntering verder uitbouwen. In dit licht mag het geen toeval heten dat de KU Leuven dan ook één van de voortrekkers was van het Erasmusprogramma en dat Dillemans er prat op gaat dat het aantal buitenlandse studenten steeds gestegen is, wat bewijst dat de KU Leuven wel degelijk zijn internationale uitstraling behouden heeft.

Hindernissen

De voornaamste hindernissen die Dillemans moest overwinnen werden opge-

Benny Debruyne

Sappige lichamen

Iat Jan Fabre een erg actief kunstenaar is, is geen nieuws. Dit jaar ligt zijn produktiviteit echter bijzonder hoog: in januari vond de première plaats van het eerste deel van zijn voorlopig laatste cyclus 'De vier temperamenten', in april reeds van het tweede deel. In mei sloot hij met de première van 'Glowing Icons' zijn 'Trilogie van het lichaam' af en begin september opende een tentoonstelling met zijn recente plastisch werk (zie kader). Daarnaast stimuleerde hij nog de oprichting van een Fabrecentrum aan de UIA, toerde met 'Glowing Icons' en werkte verder aan zijn cyclus 'De vier temperamenten', waarvan de twee laatste delen deze en volgende week op het Klapstukfestival in wereldpremière gaan.

De kritiek op Fabre's recente dans- en theaterproducties 'Un'iversal Copyrights 1 & 9' en 'Glowing Icons' bleek enigszins voorbarig. De stelling dat Fabre vanuit kommersieel oogpunt toegiften zou doen aan het publiek met een zekere artistieke verarming als gevolg, wordt ontkracht door zijn nieuwste danscyclus 'De vier temperamenten'. Jan Fabre haalde zijn inspiratie uit de middeleeuwse temperamentenleer van Galenus; de identiteit van elk individu werd bepaald door het mengsel van de vier vochten die in het lichaam aanwezig zijn. De overheersing van één van de vochten leverde dan het temperament op: er zijn sanguïnci (bloed), flegmatici (slijm), choleric (gele gal) en melancholici (zwarte gal). De temperamenten verwijzen hier direct naar de persoonlijkheden van de dansers en vormen vooral een soort inhoudelijke inleiding die de verbeelding van de makers in gang moet zetten.

Billenkoek

Fabre's huisdanseres Renée Copraij opent de reeks met 'The Very Seat of Honour' en vertegenwoordigt het cholerische temperament. Copraij kreeg haar eerste professionele engagement bij Jan Fabre voor diens eerste choreografie 'De dansketek' in 1987 en is sedertdien in al zijn

dansproducties te zien geweest. Fabre putte voor 'The Very Seat of Honour' zijn inspiratie uit het *spankingritueel*, een erotisch verleidingspelletje uit het Victoriaanse tijdperk dat wat te maken heeft met een pak slaag op het achterwerk (vandaar de dubbelzinnigheid in de titel). Dat ritueel laat hij versmelten met de bewegingstaal van Georges Balanchine en zelfs Gene Kelly, wat resulteert in een soepele, vlotte maar toch erg symmetrische choreografie. Opvallend is wel de aanwezigheid van Fabre's mannelijke oog dat duidelijk de vrouwelijke vormen van Renée Copraij in de bewegingen

heeft geïntenseerd. Het decor bestaat uit een centraal geplaatste klassieke, Victoriaanse ligbank. Langoereus daarop liggend, pelt Copraij gedurende een hele tijd noten, waarvan ze schellen op de grond keilt. Wanneer ze uiteindelijk langzaam aan haar dans begint, ontdekt ze zich van haar wikkrok, zodat het kostuum beperkt is tot het contrast tussen haar donkere panties en

roodgekleurd vestje. Centraal in de bewegingspatronen zijn haar uitdagende blik en provocerende heup- en beenbewegingen. Het geheel vormt een continue herhaling van een aantal basispatronen, zij het met lichte variaties, die voornamelijk worden aangeduid door de erg repetitieve en seriële muziek van Iannis Xenakis (klavecimbel) en Robert Fripp (gitaar).

Negatief

Tematisch blijft Fabre trouw aan de lichamelijke, hier het lichaam als verleidingsobjekt. Het lichaam is vandaag geen gegeven meer, maar is verworven tot een manipuleerbaar mechanisme met een maakbare identiteit. Het *sla-mij-ritueel* dient als metafoor voor het onderzoek naar de grenzen van de bruikbaarheid van dat lichaam als object in de kunst en verwijst

komen verkort terug in de film op het einde, waarin we Vandekeybus opnieuw zien dansen tegen een sterk contrasterende achtergrond. Opnieuw maakt Fabre een letterlijke en scenische transitie van het 'lichaam als doek', een principe dat hij reeds in andere choreografieën toepaste.

De twee laatste delen van 'De vier temperamenten' zijn gemaakt voor Marc Vanrunxt en Annamir van der Pluijm, beiden Fabreveteranen en zeker geen onbekenden meer voor het Leuvense publiek. Marc Vanrunxt verzorgde de choreografie voor Fabre's ophefmakende productie 'Het is teater zoals te verwachten en te voorzien was' uit 1982 en danste recent de Baby/Frankensteen in 'Da un'altra faccia del tempo' (te zien op Klapstuk '93) en 'Quando la terra si rimette in movimento' (1995). Met zijn eigen gezelschap was hij reeds meermaals met opmerkelijke producties te gast in Leuven. Annamir van der Pluijm danste in Fabre's 'De macht der teaterlijke dwaasheden' en 'De dansketek'. Nadien ging ze solo en was ondermeer te zien op Klapstuk '95. Over de vorm en inhoud van de solo's, die op deze Klapstukeditie in première gaan, is voorlopig weinig bekend. Tematisch zullen ze in lijn van de twee andere liggen. Afgaande op de persoonlijkheden van de dansers, mag je veronderstellen dat Van der Pluijm het melancholische en Vanrunxt het flegmatische temperament zullen vertegenwoordigen.

Kanonnen

Het feit dat Jan Fabre op dit festival aanwezig is met vier producties, goed voor twaalf voorstellingen, zegt meer over Klapstuk dan over Fabre. Jan Fabre voorstellen aan het Klapstukpubliek hoeft niet meer: hij was er reeds bij op de eerste editie in 1983 met een memorabele voorstelling van 'Het is theater zoals te verwachten en te voorzien was'. Vandaag is Fabre een erkend en gevestigd kunstenaar, die zijn weg naar de internationale podia reeds lang gevonden heeft. Het is in die zin een evidentie dat hij deel uitmaakt van de groep van grote Klapstukkanonnen in de programmatica van dit festival, maar dit toont des te meer aan dat Klapstuk sinds 1983 is geëvolueerd naar een prestigieus en internationaal podium voor hedendaagse dans. Klapstuk dreigt hiermee zijn functie als springplank voor jong en innovierend talent te verliezen, en heeft deels de taak van andere podia overgenomen. De vraag moet worden gesteld of Klapstuk, binnen de Leuvense culturele kontekst, op korte termijn niet uit zijn voegen zal barsten. Daar dat antwoord voorlopig nog niet kan worden gegeven, kan je maar beter gebruik maken van de kans om Fabre in Leuven te gaan zien. Wat voor wie zijn werk nog niet kent een obligate must zou moeten zijn.

Bruno Van Moer

Marc Vanrunxt en Renée Copraij doen hun ding op dinsdag 7, woensdag 8 en donderdag 9 oktober, respectievelijk in de Vlamingenstraat 83 om 20.30 u. en in de Stuczaal om 22.30 u. Annamir van der Pluijm en Wim Vandekeybus volgen een week later op maandag 13, dinsdag 14 en woensdag 15 oktober, eveneens respectievelijk in de Vlamingenstraat 83 om 20.30 u. en in de Stuczaal om 22.30 u. Op woensdag 8 oktober laat Klazien Brummel in 'Le Cercle' - het gesprekfenor van Klapstuk - Jan Fabre, Renée Copraij en Marc Vanrunxt aan het woord; op woensdag 15 oktober praat ze opnieuw met Fabre, samen met Annamir van der Pluijm en Wim Vandekeybus (telkens om 15 u. in de Zuijlenzaal II, Naamsestraat 96).

Het Schrijverke in Jan Fabre

Van het gebied kasteel Tivoli naar 'keverjurken' is voor duizendpot Fabre blijkbaar een kleine stap, en een consequente voortzetting van de uitbouw van zijn eigen artistieke universum. Momenteel toont het Museum voor Hedendaagse Kunst van Antwerpen (Muhka) een selectie van zijn werk.

Wat eerst een kleine retrospectieve moest worden, is in een concept van Fabre zelf uitgegroeid tot een erg persoonlijk en selectief overzicht van zijn werk. 'Passage' verwijst naar een tijdelijk stadium, een overtocht, de fase van imagovorming bij een insect (van larve over pop tot insect), naar de kever als symbool van de overgang leven-dood. De bezoeker wordt in de onherkenbaar getransformeerde zalen van het Muhka naar steeds kleinere ruimtes geleid, tot bij de apotheose, een vreemdsoortig zelfportret van de kunstenaar als nar, volledig ge'ver-huld in een keverbekleding.

Dat Fabre een *hot item* in de artistieke wereld is, staat buiten kijf. Reden te meer om zijn werk onder een kritische loep te bekijken. Zoals een ingepakt gebouw Christo oproept, zo werd Fabre's werk eerst geïdentificeerd met het bicblauw en nu met alle mogelijke soorten insecten. Is het de directe herkenbaarheid en identifikatie van zijn werk die hem geen winderen legt? Soms wordt zijn werk welk haast een vastgelegd mechanisme, zoals in de eerste tentoonstellingsruimte, waar — naast een overzicht van oudere en recente biëctekeningen — verschillende getransformeerde insecten in kikkastjes te pronk liggen. Door kleine ingrepen worden zij functioneel: een snuitkever met kroontjespen wordt een Schrijverke zoals Gezelle dat wel zou gemogen hebben. Ook de kurkentrekker en kroontjeswipper (getransformeerde kevers) zijn present, naast een — letterlijk — gevleugelde spin of keverpapierklemmetje. Wat louter een leuk, maar nogal gemakkelijk spelletje lijkt, wordt in de passage gelukkig teniet gedaan.

Fabre bekleedt met zijn insecten structuren in ijzerdraad en kippengaas, in de vorm van een strapless avondjurk, een geslacht konijn, drie figuren in kapmantels of een mikroskoop. De mogelijkheden zijn eindeloos, het effect en de betekenis is telkens verschillend, maar niet onuitputtelijk. Fassinierend is de analogie tussen de 'holle lichamen' van insecten en de holle kunststukjes waarvoor de beestjes werden vastgehecht. Het geheel en de onderdelen vallen samen en vormen een dubbele kijkvergeving, vergelijkbaar met Arcimboldo's portretten, die samengesteld worden uit groenten en fruit.

(ab)

De tentoonstelling is nog tot 2 november in het Muhka te bekijken. Meer info op tel. 03/238.59.60 en E-mail muhka@skynet.be.

eveneens naar de ambigue houding van zowel de choreograaf (als gebruiker) als de performer (als aanbieder).

Wim Vandekeybus - die het sanguinische temperament inkorporeert - was de naakte keizer in Fabre's beruchte teaterstuk 'De macht der teaterlijke dwaasheden' (1984). Later richtte hij zijn eigen gezelschap 'Ultima Vez' op en had hiermee deel aan de internationale erkenning van de Vlaamse dans in de jaren tachtig. In de teatermonoloog 'Lichaampje, lichaampje aan de wand' werkt Fabre de lichaamsthematiek verder uit. Zijn inspiratie haalde hij, naast de vroegere samenwerking met Vandekeybus en diens dansvocabulary, bij de gehandicapte Nederlandse plastisch kunstenaar Rob Scholte en bij de Franse performance-artieste Orlan, die door middel van chirurgie haar hele lichaam heeft laten ombouwen. Centraal in de monoloog staat de relatie tussen een mannelijke danser en een vrouwelijke fotografe, metafoor voor die tussen de performer en het publiek. De fotografe manipuleerde het lichaam van de danser voor een tentoonstelling van beelden, gegroepd volgens de lichaamsstelsels. Het resultaat is dat de danser zich gebruikt en leeggezogen voelt.

Veteranen

Als proloog danst Vandekeybus op Frank Zappa's 'I'm a Dancing Fool' een wilde en karnavaleske dans bovenop de luidspreker. De monoloog zelf wordt begeleid door een ander ritueel: vastgemaakt aan twee microfoons moet Wim Vandekeybus zich door een vrouw laten beschilderen in de verschillende kleuren van de regenboog, waarop nadien een laag zwarte verf komt. Het resultaat lijkt op een negatiefbeeld van het lichaam van de danser. Zo konkretiseert Fabre op een scenische manier de metafoor van de fotografie. Al de voorafgaande aspecten van lichamelijke

Enz. uitdrukt via TVC en Festival van Vlaanderen Vlaas-Strikt

KLA
INTERNATIONAAL DAN

Decomposing composers

Jim O'Rourke is dan wel een aardig man, voor de schrijvende mens is hij een wandelende nachtmerrie. Hoewel nog maar net achtentwintig, kan je zijn hand horen op een honderdtal platen. In feite is hij dé verpersoonlijking van de muzikale duizendpoot. Vooral (on)bekend van illustere groepen als Red Krayola, Gastr del Sol en Tortoise, notoir verhakelaar van geluidsband en multi-instrumentalist. Vorige week was hij te gast op Klapstuk in het kader van 'Another Fear No Fall', de sequel op de succesvolle uitgave van 1995. Begeenadigde schrijvers hebben reeds gepoogd de man of zijn werk in korte slagwoorden te vatten. Zonder al te veel succes, zo blijkt.

Veto: Ik las ergens dat je omschreven wordt als 'improvising composer', wat betekent dat?

Jim O'Rourke: «Ik weet het eigenlijk ook niet.»

Veto: Maar dan vond je toch tenminste de term 'Rock concrète' uit?

O'Rourke: «Sorry, dat woord las ik voor het eerst in 'Wire' (ultrahop muziektijdschrift, nvd), een echt muziekrecensentenwoord, maar als ik er één van de twee moet uitkiezen, staat het woord 'concrète' me nog het meest aan, ik heb al bij al nooit in een rockband gespeeld.»

Veto: Wat is de luistergeschiedenis van een avantgardemuzikant?

O'Rourke: «Het is niet omdat ik nooit in een rockgroep speelde, dat ik vroeger niet naar rock luisterde. Toen ik op de unief zat, ging mijn interesse vooral uit naar Frank Zappa en de vroege King Crimson, en klassieke muziek; daarna was ik vooral onder de indruk van de freejazz en meer hedendaagse klassiek, werk uit de twintigste eeuw.»

Film

Veto: Welke jazzgitaristen waren je voorbeelden?

O'Rourke: «Ik hield niet zo van gitaristen, ik hield meer van Wayne Shorter, Miles Davis, en vooral van Cecil Taylor en Ornette Coleman, en later de freejazzers. Derek Bailey, dat was werkelijk je vari hêt voor mij. Belangrijk voor mijn werk met geluidstapes was Zappa, de eerste keer dat ik de cut-up-techniek, het versnijden en in andere volgorde weer samenstellen van de tape, hoorde was op 'Uncle Meat' van hem, mijn absolute favoriet in zijn oeuvre. Maar Zappa was ook een slechte invloed. Alles waar ik in die tijd naar wilde luisteren, was moeilijke muziek. Ik was ervan overtuigd dat een stuk moeilijk moest zijn om goed te zijn, zo kon ik bijvoorbeeld Led Zeppelin maar niet begrijpen. Dat is zo simpel, dat moet wel slecht zijn. Het heeft lang geduurd voor ik wist dat Led Zeppelin misschien wel beter was dan Zappa. Maar om op idolen terug te komen, mijn helden waren vooral filmmakers, eigenlijk nog steeds.»

Veto: Knoei je ook al met filmtapes?

O'Rourke: «Die kosten te veel, ik ben meer geïnteresseerd in de theorie dan in de praktijk. Maar ik hou van tape, in mijn appartement heb ik een studio waar ik er

naar hartelust mee kan knoeien. Nu ja, 'appartement', het is ongeveer zo groot (trekt een imaginaire rechthoek van drie bij vier meter), mijn instrumenten staan noodgedwongen ergens anders.»

Veto: Heb je eigenlijk een muziekopleiding gevolgd?

O'Rourke: «Ja, ik heb vier jaar compositie gestudeerd, maar veel heb ik er niet van opgestoken. Het was vooral vier jaar van ruziënde professoren. Maar ik moest mijn diploma halen. Als ik gestopt was zouden mijn ouders boos zijn geweest, ik was immers de eerste van mijn familie die naar de unief ging. Ze hebben me altijd gesteund, soms wel verkeerd, maar altijd met goede bedoelingen. De universiteitsbibliotheek had al die boeken die ik zocht, op een keer vroeg mijn vader: 'Waarom moet je daar verdomme altijd zo laat blijven, we hebben hier in de straat toch ook een bibliotheek?」

Rio Grande

«Ze houden wel van sommige dingen die ik maak, maar thuis luisteren ze naar Ierse muziek, want onze familie komt uit Ierland. Ik dacht dat ik die muziek haatte, maar nu moet ik met tegenzin toegeven dat dat niet zo schijnt te zijn. Bovendien speel ik ook doedelzak, geen Ierse, maar Schotse. Mijn moeder heeft een hekel aan dat instrument. Maar het grootste probleem is dat ik astma heb, ik zou eens een stofzuiger moeten kopen om hem aan te drijven.»

Veto: Toch ben je vooral gitarist.

O'Rourke: «Dat zal wel moeten, ik speel al gitaar van toen ik zes was, en of ik nu akkoord ga of niet, ik ben dus gitarist. Of ik een synthesizerspeler ben weet ik niet, een gewone synthesizer bespelen is moeilijk, want ik speel slecht klavier, een Chick Corea zal ik dus nooit zijn, maar ik weet tenminste hoe je zo'n ding moet programmeren.»

Veto: Je komt uit Chicago, bekend voor blues, techno en jazz, later voor het Touch and Go-punklabel, en dan was er opeens wat nu 'postrock' genoemd wordt. Wat is er gebeurd?

O'Rourke: «Het lijntje aan Chicago, op muzikaal vlak dan, is dat er geen lijn in zit. Iedereen interesseert zich voor allerlei dingen: inwoners en toeristen gaan er net zo gemakkelijk naar een jazzconcert als naar popmuziek kijken. Dat van die postrock is wel grappig, ik kan geen enkele postrock-groep bedenken in Chicago. The Jesus Lizard, een hardcoregroep die nog tot de oudere scene behoort, werkt bijvoorbeeld met saksofonist Ken Vandermark, maar ook met The Sea and the Cake en Tortoise. Iedereen kent elkaar, de oudere en nieuwe bands, het is niet zo dat The Jesus Lizard het verleden is, en anderen de toekomst.»

Veto: Ken je Steve Albini van Shellac, ooit nog producer van Nirvana?

O'Rourke: «Ja, ik ken hem vrij goed, hij is een fantastische kerel, hij hielp me al vaak uit de nood. Als iemand een mikrofoon nodig heeft, is hij de man die hem leent. Hij is een aardige kerel, hoewel veel mensen vinden dat hij een klootzak is. Hij is een excellent producer, hij heeft ideeën en hij blijft erbij, daarom komt hij slecht over. Hij staat stevig in zijn schoenen, overtuigd van zijn gelijk.»

Veto: Is het Europese publiek anders dan het Amerikaanse?

O'Rourke: «Ja, hier beluisteren mensen meer een bepaald tipe muziek, alles is nogal gekompartimenteerd. Misschien ligt het aan collegieradio. Als Leuven in de Verenigde Staten lag, zou je minstens vier collegieradiostations hebben, en een grote stad als Chicago heeft er zeven of zo. Soms zijn ze eerder voorzichtig, maar niet allemaal, ze draaien vanalles, het is niet zoiets als het 'strange rock hour', het is een mix, zo wordt het makkelijk om in contact te komen met allerlei soorten muziek.»

(foto Joost Helsen)

Veto: Hoe populair zijn die nieuwe lichting groepen nu eigenlijk echt in de VS?

O'Rourke: «Van de hele lichting nieuwe bands is Tortoise zeker de bekendste. Ik deed remixes voor ze en werk wel vaker met John McEntire. Wanneer ik volgende week terugvlieg, gaan we een album maken dat we al twee jaar plannen. We hebben er zes weken vakantie voor genomen.»

Veto: Komponeer je ook soundtracks?

O'Rourke: Eentje maar tot nog toe, voor een Zwitserse film: 'Picture of Light'. En voor TV-commercials. Onlangs nog voor zo een staatsboodschap: 'Don't do heroin'. Ik wilde het doen omdat het zo grappig was: Een verslaafde valt achterover door de vloer in een zwart gat en wanneer je denkt dat het gedaan is, zie je hem gillen, gepind op een levensgrote injectienaald. Het was waarschijnlijk niet grappig bedoeld, maar het was het wel. Ik deed er ook één voor de beroemde, betrouwbare Amerikaanse Post, haha. Het verdient goed, helaas ben ik er maar onlangs mee begonnen.»

Adios

Veto: Leef je van je muziek?

O'Rourke: «Het laatste jaar, daarvoor leefde ik thuis, dan moest ik tenminste geen huur betalen. Met het geld dat ik spaarde, betaal ik nu mijn huur, de rest van de rekeningen betaal ik met het geld dat ik verdien met muziek. Vroeger deed ik haast alles gratis, maar nu niet meer. Maar ik ben belachelijk goedkoop, ik ben een superkoopje, in feite reken ik echt niets. Meer moet ik ook niet verdienen, ik kan mijn rekeningen betalen, dus ben ik gelukkig. Ik koop de laatste tijd instrumenten als gek, een pedaalsteel, een lapsteel, die doedelzak en ik wil binnenkort ook een vibrafoon kopen, allemaal dingen die ik als kind al wou hebben. Daar is er wel een verschil tussen Amerikaanse en Europese groepen. Het gebeurt in de USA niet zo vaak dat mensen een band als een carrière zien. Je doet het een tijdje, en dan haal je je diploma of je zoekt een job. In Engeland schijnen alle bands te denken: 'Dit is mijn uitweg, het succes.' Je

doet alles om het te bereiken, om echt groot te zijn.»

Veto: Hoe vallen de improvisatiesessies mee bij 'Another Fear no Fall'?

O'Rourke: «Ik denk dat het elke avond beter wordt. De eerste nacht speelden we allemaal samen, en het was een chaos, sommigen hadden nog nooit met anderen gespeeld en het werd een beetje te veel. Naar het einde toe zijn Zeena (Parkins) en ik gewoon gestopt met spelen, maar gisteravond deden we voor de verandering ook solo's en duo's.»

Veto: Gisteren speelde je gitaar, maar de eerste nacht speelde je op een soort telefooncentrale.

O'Rourke: «Het is een soort synthesizer van het oude tipe, je moet alles inpluggen, er zitten oscillators, filters en versterkers op, je moet de logica van het geluid zelf creëren, het is niet zoiets als een gewone synthesizer waar je kan zeggen, ik ga dit geluid spelen, of dit. Je hebt gelijk, het is een soort telefooncentrale, daarom hou ik er zo van.»

Veto: Heb je eigenlijk een idee wat het publiek ervan denkt, zoals vannacht?

O'Rourke: «Ik vond het wel interessant dat twee sets haast niet afweken van een DJ-set in een diskoteek, ze hadden de lichten moeten aanknippen, maar als ze dat gedaan hadden, had het publiek niet geweten wat te doen. Ze komen binnen en denken: 'O, nu is het tijd voor een concert van serieuze muziek', maar het moet niet altijd zo ernstig zijn.»

«Ik speel ook DJ als ik thuis ben en toegang heb tot al mijn platen. Dat deed ik ook op de dansimprovisaties, CD's spelen. Elke improvisatie situatie is anders, daar zitten wij niet in de spots, wij kijken naar hetzelfde als het publiek, ik hou er wel van. Bovendien is er altijd de mogelijkheid dat er iets dramatisch gebeurt. Dat kan moeilijk wanneer je als muzikant zelf op het podium staat. Het enige dramatische dat je kan doen is rechtstaan en iemand een dreun verkopen. Maar in dat dansing (sic) kunnen allerlei onverwachte dingen gebeuren.»

Stefan Huber
Dimitri De Maesschalck

Glad ijs en hartverwarmende love songs

Oe Belgische choreograaf Alexander Baervoets toont deze week zijn nieuwe creatie 'ijsch' op Klapstuk. Eveneens deze week maken Dennis O'Connor, Susan Quinn en Gus Solomons Jr., eertijds dansers van Merce Cunningham, hun opwachting met 'Love Radio Reunion'. Twee voorstellingen die zich van eenzelfde traditie bedienen maar deze elk op hun manier ombuigen.

Op een festival als Klapstuk komen verschillende soorten dans samen. Zo komt de traditie van het formalisme aan bod, waarbij de dans expressief is, zij het dat ze louter zichzelf uitdrukt. Dat is de lijn die zich ontwikkelde in het kielzog van de grote modernistische choreograaf Merce Cunningham. Hij bevrijdde de dans van haar klassieke kanons door gebruik te maken van toeval bij het creëren van nieuwe bewegingen. Daardoor werd subjectiviteit uitgebannen en werd de dans een abstrakt geheel van bewegingen die alle als even belangrijk werden beschouwd. Cunningham noemde het 'een democratie van de beweging, van de ruimte, van de opstelling van de dansers'. Uiteindelijk kon het publiek nog zelf haar zwaartepunten aanduiden indien ze dat wensite.

Pinguins

Alexander Baervoets wil als choreograaf ruimte scheppen voor de dansers. Hij geeft minimale aanwijzingen die het verloop van een stuk bepalen in grote lijnen. Door improvisatie kunnen de dansers het geheel concreet invullen en de façade van een stuk optrekken. Baervoets speelt met toeval, zij het op een andere manier dan Cunningham. Bij hem is het resultaat namelijk onvoorspelbaar, en niet zozeer het uitgangspunt. De open structuur zorgt er anderzijds ook voor dat de dansers zich als individu kunnen ontplooiën en gebruik kunnen maken van hun persoonlijke stijl.

Stilaan komt Baervoets terug van de totale abstrakte. Zelf gelooft hij ook niet meer zozeer in de mogelijkheid ervan. Zijn nieuwe choreografie heet 'ijsch', een titel die verwijst naar de ongerpheid en de ruimtelijkheid van Antarctica. Duidingen van dans en decor wil hij vermijden, al zie je onwillekeurig wel sterren vliegen en pinguïns de dansvloer oversteken bij de aanvang van het stuk. De impressionistische muziek van John McGuire sluit ook aan bij de verschillende associaties: ze twinkelt en fonkelt gedurende de hele voorstelling verder, als een gletsjer die schittert onder de zon. Maar Baervoets trapt niet in de val van de anekdotiek, bekwaam in abstraheren als hij is. Meteen begint hij de dans uit te puren, zodat die slechts een articulatie wordt van bewegingen die zichzelf uitdrukken. Waar hij de grenzen van de choreografie wil openbreken, wil hij toch een vrijblijvende aard van de dans vermijden. Door elke evidentie te tartten krijgt de dans uiteindelijk een heterogeen karakter, zodat ze niet voor een gaatje te vangen is.

Baervoets slaagt hier zo goed in dat de dans na verloop van tijd volledig loskomt van de muziek. Ze wordt steeds abstrakter en ontploft uiteindelijk het stuk. Hier grijpt de choreograaf in. De aanvoer van objecten

zorgt voor een nieuwe konkretisering van de dans. De objecten breiden enerzijds de bewegingsmogelijkheden uit, maar evenzeer vormen ze er een beperking voor, ze bepalen als het ware het doen en laten van de dansers. De omgang met die objecten is aanvankelijk moeizaam, maar verloopt steeds vlatter waardoor de bewegingen opnieuw uitgepuurd kunnen worden. Als

de muziek stopt, lijkt er een soort evenwicht bereikt. Er rest slechts een ruis in de luidsprekers, een mooie metafoer voor een choreograaf die niet wil estiseren.

Dennis O'Connor (36), Susan Quinn (43) en Gus Solomons Jr. (58) zijn drie dansers van verschillende generaties die elk bij Merce Cunningham hebben gedanst, zij het

niet gelijktijdig. Hun stuk 'Love radio' is ver verwijderd van het modernistische project waar ze ooit in meedanst. Toch maken ze gretig gebruik van de Cunninghamtraditie, zij het niet steeds op authentieke wijze. Ze scheppen er plezier in de uitgangspunten van hun leermeester onderuit te halen. Het resultaat is een stuk dat bol staat van verwijzingen die als geheel een immens spanningsveld vormen. De openingscène is een mooi voorbeeld. Een man strijkt een overhemd terwijl een vrouw zit te lezen. Een huiskamertafereeltje dus, pure anekdotiek. De vrouw leest niet zomaar, ze leest uit zes boeken tegelijk, afwisselend een zin in de ene en de andere. Een

komische verwijzing naar de toevalsprocédés van Cunningham en zijn kompanen John Cage, de grote bevrijder van de muziek. De man die zijn hemd strijkt drukt niet zozeer een beweging uit, maar stelt in de eerste plaats een handeling — er is dus slechts een proper hemd, maar geen zilver beweging. Met die grap is de toon ge-

taat is een uiterst spontane en ontspannende dansstijl.

zet, waarna er volop gedanst wordt.

Overhemd

Alle drie dansen ze een solo en een duet, samen ook nog een trio. De muziek waarop gedanst wordt, staat centraal, de titel verwijst er reeds naar. Honingzoete love songs uit de jaren zeventig bieden een leuk uitgangspunt om de dans en haar relatie met muziek te onderzoeken. De muziek en de dans lopen vaak onafhankelijk van elkaar, zoals Cunningham het voor-schreef, waardoor het resultaat enigzins bevreemdend is — een love song roept immers genoeg associaties op. Op andere ogenblikken wordt de scheiding tussen dans en muziek opgeheven. Hier drukt de dans allang zichzelf niet meer uit, maar wordt ze teatraal. Heerlijk eksuberante, ekstraverte dans, overgoten met emoties, die zich op de drempel niet meer uit, maar wordt ze teatraal. Heerlijk eksuberante, ekstraverte dans, overgoten met emoties, die zich op de drempel niet meer uit, maar wordt ze teatraal. Heerlijk eksuberante, ekstraverte dans, overgoten met emoties, die zich op de drempel niet meer uit, maar wordt ze teatraal.

Het publiek wordt voortdurend op het verkeerde been gezet, zodat het uiteindelijk verward geraakt en zelf geen keuzes meer maakt. Uiteindelijk mondt de muziek uit in een medley, waardoor de danspatronen die worden opgebouwd, vervolgens worden doorkruist door de muziek. De afwisseling eskaleert waardoor ook de dansers verward raken en keuzes ook voor hen moeilijk worden. Zo blaast de choreografie zichzelf op, met veel vertoon en muzikaal ekses. Dit is puur — jaja puur — genieten.

Jeroen Peeters

Alexander Baervoets toont 'ijsch' enkel op donderdag 9 oktober om 20.30 u in de Stadsschouwburg. 'Love Radio Reunion' is te zien op donderdag 9 en vrijdag 10 oktober eveneens om 20.30 u, in de Philipszaal (Geldenaaksebaan). Kaartjes kosten 330/400 fr.

Jennifer Lacey danst '(my voice tells) 14 tiny pictures, no more no less'

Veertien dansbare plaatjes

Oet aantal premières dat deze maand in Leuven te zien zal zijn, is wellicht groter dan ooit. Van de achttien Klapstukvoorstellingen, worden er acht voor het eerst op deze wereld getoond. Deze week gaat alvast stevig van start met drie premières. Daar hoort ook het optreden van de New Yorkse solodanseres Jennifer Lacey bij. Zij doet op woensdag haar intrede op het Klapstuk-festival met '(My voice tells) 14 tiny pictures, no more or less.'

Jennifer Lacey hoort tot de eerder kleine groep artiesten die nooit eerder te zien was op het Klapstukfestival. Dat hoeft niet te verbazen, want zij is relatief nieuw op de Europese dansscene. Lacey timmerde in New York jarenlang aan een loopbaan als danseres bij gezelschappen — ondermeer de 'Randy Warshaw Dance Co.' — en als choreografe voor grote dansgroepen. Hoewel zij in Amerika een zekere bekendheid genoot, voelde zij dat er elders nog meer in de lucht hing. Ze richtte haar blik de laatste jaren vooral op Europa, waar zij sindsdien hard werkt aan een solocarrière.

Lacey houdt zich niet enkel bezig met het dansen en choreograferen op zich, maar probeert de plaats en het discours van dans

te situëren in de hedendaagse kunstwereld in het algemeen, en dat vooral ten opzichte van andere podiumkunsten, zoals theater en performance. Daarmee onderschrijft zij helemaal de visie van de Klapstukorganisatoren, wat haar plaats op de affiche wellicht verklaart. Haar dansvoorstellingen bewegen zich vaak op het randje van zuivere dans enerzijds en performance anderzijds. Een vroegere voorstelling 'Our Dainty Little Tracks', in samenwerking met Benoît Lachambre, zelf op dit festival te zien met 'L'âne et la bouche', gaat over vreemde rituelen. Lacey knielt hier bijvoorbeeld voortdurend neer om haar haarvlechten in twee kannen met melk te dopen om zo de Afrikaanse viooljes op het podium te bevochtigen.

Performance

Wat Jennifer Lacey het meest fascineert echter, is de wijze waarop dans bekeken en benaderd wordt, hoe de toeschouwer reageert en welke indrukken de beweging bij hem achterlaat. Het is dan ook niet vreemd dat zijzelf een interactie met die toeschouwer nastreeft en veel waarde hecht aan improvisatie en inspiratie ingegeven op het moment. Dat is ongetwijfeld één van haar grootste troeven. Haar geest beweegt zich even soepel als haar lichaam en het resul-

taat is een uiterst spontane en ontspannende dansstijl.

'(my voice tells) 14 tiny pictures, no more no less' is opgebouwd uit veertien dansfragmenten, van elkaar gescheiden door evenwel beelden. Het geheel wordt live begeleid op harp door Zeena Parkins, die de voorbije week te zien was in het dans- en muziekimprovisatieluik van het festival. Hoewel de dansers op elk ogenblik de spontane en sensuele dansstijl, die haar eigen is, blijft behouden weet zij hier voor elk beeld een totaal ander resultaat uit te destillieren. Soms zijn de basisstappen en de elegantie van de klassieke dans bijna in hun pure vorm gelaten en danst ze virtuoos het hele podium over. Andere keren vormt zij de principes van het dansen tot een zeer eigen interpretatie. Ze rolt en kruipert over de vloer in alle mogelijke vormen en houdingen. Maar altijd blijven de bewegingen even spontaan, vloeiend en sensueel. Op sommige momenten weet ze op de toeschouwer zo een ontspannen indruk te maken dat net hierdoor een spanning wordt gekreëerd die het hele podium beheerst. Als kijker weet je niet of die ongedwongenheid een grote inspanning van haar vergt, of niet. Daardoor wordt een boeiende dubbelzinnigheid geschapen die haar dansen heel toegankelijk maakt. Het lijkt dan ook weinig twijfel dat de kennismaking van het Leuvense publiek met Jennifer Lacey aangenaam zal zijn.

Katrien Darras

Jennifer Lacey danst '(my voice tells) 14 tiny pictures, no more no less' van woensdag 8 tot vrijdag 10 oktober om 22.30 u, in de Dansstudio (Naamsestraat 96). Kaarten kosten 330/400 fr.

Extra voorstelling Parts

Aan het programma van Klapstuk '97 werd ter elfder ure nog een voorstelling toegevoegd. Op zaterdag 18 oktober kan je om 19 u gaan kijken naar de première van 'Only Now Does He Turn', een voorstelling die gedanst wordt door leerlingen van de Paris-opleiding. Parts werd opgericht door Anne Teresa de Keersmaecker en leverde ook al een belangrijk deel van de dansers voor de improvisatiesessies van de eerste week. Jan Ritsema en Randy Warshaw stonden in voor de choreografie van 'Only Now Does He Turn'. De voorstelling is te zien in de Philipsgebouwen (Geldenaaksebaan) en kost 100/200/250. Reserveren kan op het gebruikelijke Klapstukaadres (tel. 20.81.33). 'Only Now Does He Turn' zal begin november terugkeren naar Leuven voor drie voorstellingen.

UNIVERSITAIRE WERKGROEP LITERAATUUR EN MEDIA (WEL)

Op niveau al 17 jaar praktische opleiding van auteurs, journalisten en mediadeskundigen.

Het eerste jaar start op donderdag 9 oktober, 20 u.

(boven bibliotheek Sociale Wetenschappen, Van Evenstraat)

M.m.v. Jos Bouveroux (BRTN), Stijn Coninx (film), Lieven Defour (VTM),

Hans Devroe (UWLM), Flor Stein (BRTN), Dirk Tieleman (BRTN) e.a.

INFO/INSCHR. 016/22.93.24 ... tijdig!

Bambambelooabababambemboem

Improviseren is een riskante bezigheid. Het fenomeen is bekend, mensen rinkelen met hun messen tegen glazen, eisen een speech. Studenten bereiden een seminarie voor, maar vergeten hun notities. Of nog — beslist prekäir — de vragen zitten niet mee op het eksamen. Soms gaat het goed, soms niet, maar het blijft altijd spannend. Tenminste voor diegene die improviseert, uit ondervinding weten we dat de toehoorder zich soms stierlijk verveelt.

In 1995 programmeerde Klapstuk voor het eerst muziek als los onderdeel van het dansfestival onder de naam 'Fear no Fall'. David Shea, DJ Grazhoppa (Rhyme Cut Core), Jaki Liebezit (ex-Can), Mark Ribot en Bart Maris speelden, soms letterlijk, ten dans. Gezien het succes van de reeks was het niet meer dan logisch dat er in 1997 een sequel kwam. Welke konklusie kan er getrokken worden uit een vergelijking met de sessies van twee jaar geleden? Eigenlijk was dat op papier al duidelijk. Waar Grazhoppa en de zijnen ergens op de grens van swingen en het botsen musiceren, viel de balans dit jaar loodzwaar door richting eksperiment.

De eerste avond, woensdag, stonden de muzikanten samen op het podium, en kreeg het publiek een lesje in doelloze entropie te verwerken. Het werd zelfs even teveel voor Jim O'Rourke (zie interview op pagina 9). Vandaar waarschijnlijk dat er op donderdag slechts twee brokken — hoe moet je het anders noemen — samen werd gespeeld, na een aantal solo's en duo's onder wisselende bezetting, met als hoogtepunt opener Jim O'Rourke, die als enige tenminste geen angst had om, al was het maar even, normaal te doen. De grote prijs voor abnormaliteit werd triomfantelijk in de wacht gesleept werd door Zeena Parkins en DJ Low, die ongeveer twintig minuten lang de meest nietzeggende minimale soundscapes bouwden die een mens zich kan voorstellen, terwijl Toshinori Kondo er tien minuten voor nodig had om te bewijzen dat een elektronisch vervormde trompet vrijwel perfect het geluid kan nabootsen van een net gestroopte kat. Maar wat nog het meest stoorde aan Kondo's spel was het overdreven, haast pedante gebruik van een delaypedaal, zo'n ding dat eindeloos herhaalt wat net ingespeeld werd. Delay, maar delay met mate.

Overzicht

David Shea daarentegen bewees nog maar eens dat men zelfs in dat kleine doosje, dat een sampler toch is, wereldreizen kan maken, van de Schotse highlands naar Braziliaanse lagunes, van de beroemde Bulgaarse vrouwen naar Londense jungleten. Shea is nog steeds een betrouwbare gids voor het kompakte reizen. DJ Low en Dirk Wachtelaer, haast onopvallend, toonden de wereld waar de nieuwe elektronika niet voor dienen. Slappe soundscapes met op de achtergrond af en toe Duitse teksten, die doen het nog altijd. Lou Reed dreigt het publiek op zijn live-elpee 'Take no Prisoners' af als volgt: 'I could dream you out of here'. Protetische woorden.

Het is uiteraard maar de vraag wat de basis vormt voor het afwegen van een improvisatiesessie. Wat is überhaupt een geslaagd eksperiment? Ondertussen probe-

ren muzieksociologen al vijftig jaar uit te vissen waarom Little Richards Bambambelooababambemboem een geslaagd eksperiment genoemd mag worden. Waarschijnlijk omdat het wérkt. Toegegeven, het is nogal mager om te stellen dat een goede soundscape moet wérken, maar een wetenschappelijke definitie die voorwaarden omschrijft voor de chemische reactie tussen performer en publiek bij een goed konsert lijkt nu eenmaal niet te bestaan. Maar niet getreurd, vrijdag was weer een dag om te dwalen in abstracte soundscapes, waar gevallen en opgestaan wordt, en op draden gedanst dat het geen naam heeft. Dat verklaart trouwens ook al die ladders die Stuc deze week sieren.

Wandklok

De improvisatoren begeleidden ook de dansimprovisaties onder leiding van David Hernandez. En daar ging alles er veel losser toe. Shea speelde mondharp, begeleid door O'Rourke op mondharmonika, terwijl Kondo er geïnspireerd bij zat te blazen. Er moet dan ook gezegd worden dat er op het podium een of ander verjaardagsfeestje aan de gang was. Shea en Wachtelaer werden na een tijdje gewoon deel van de choreografie. Het werkte allemaal erg verfrissend, en zowel Jim O'Rourke als DJ Low zaten er gezag bij te DJ'en, terwijl de leegtes ingevuld werden door Shea en Kondo. Zeena Parkins plukte af en toe een alternatieve snaar van haar harp, en sprong wild op en

neer op haar ontzaglijke batterij pedalen, en niet te vergeten de delay-pedaal, die ze klaarblijkelijk van de avond geleend had.

En uurtje later doken ze weer op in 't Stuc, waar het publiek niet meer zit, maar zowaar rechtstaat, wat een goed teken is.

Weer werd er, zoals de avond tevoren, vooral in duo's gemuseerd. Vooral het begin is sterk. Jim O'Rourke speelt weer gitaar, samen met Zeena Parkins. En ditmaal wérkt het wel degelijk, ergens op de grens tussen klank en song, treurig en rustig, maar vlijmscherp. Haast net zo scherp als

de brok blaas die ze alle zes samen ten beste geven, waarin Wachtelaer bewijst dat hij russen gesampled ritmes en DJ-ritmes toch nog een plaats heeft. Maar hoewel haast elk stuk interessant begint, verzanden de meeste helaas al snel in verveling. Misschien is het geen slecht idee naast de ladders ook een grote wandklok omhoog te hangen, want in een mikrofoon blazen, hoe virtuoos ook, verveelt eerlijk gezegd echt wel snel.

Deze Another Fear no Fall stelde - de eerste drie dagen althans - eigenlijk wat te-

leur. Grote namen, veel potentieel, maar weinig resultaat. Dat is ook het risico dat men neemt bij deze improvisatiesessies, dat men meer valt dan opstaat. Het concept is en blijft interessant, en zou ook naast Klapstuk best georganiseerd mogen worden.

Dimitri De Maesschalck

Tg Stan op Klapstuk met 'Oude Meesters'

De meester die met zijn paard uitgaat

Van de aankondigingsvideo van het Klapstukfestival — stilaan grijs gedraaid in Alma 2 en Stuc — verschijnt Damiaan De Schrijver even in beeld om te vertellen dat mensen eigenlijk helemaal niet geïnteresseerd zijn in kunst. Of dat eventueel aan 's mans eigen prestaties ligt, valt deze week uit te maken in het stuk 'Oude Meesters', geschreven door Thomas Bernhard en gebracht door Tg Stan op lokatie in de NMBS-hallen achter het station.

De Oostenrijker Thomas Bernhard is, zoniet de kampioen, dan toch één van de grootmeesters van de misantropische literatuur. Zijn personages, meestal hypochondrische intellektuelen of kunstenaars, zijn eeuwige mopperaars die kanker tegen alles wat van ver weg of dichtbij naar burgerlijkheid ruikt. Het gaat hier niet alleen over de grote tema's zoals familie, kunst, vaderland en God, maar ook over de kleinburgerlijke hebbelijkheden zoals — om maar iets te noemen — nagels knippen met een leesbril op.

Bernhard, overleden in 1989, schreef 'Oude Meesters' aan het einde van zijn leven in 1985. De titel verwijst naar de gelijknamige zaal in het Kunsthistorisch Museum in Wenen, maar kan evengoed een allusie zijn op de hoofdpersonages zelf. Dat is enerzijds een twee-entachtigjarige Reger, muziekfilosoof en journalist voor 'The Times' en anderzijds zijn geestesgenoot, de zogezegde privégeleerde Atzbacher. Zij ontmoeten elkaar dagelijks bij het schilderij 'Man met de witte baard' van Tintoretto, niet om de kunst te bekijken, maar om van leer te trekken tegen alles en iedereen die kunst op een voor hen onbedachte manier verheft of vernedert; de kunsthistorici omdat ze de kunst vernietigen of de leraars omdat ze de goede smaak bederven, maar evengoed Dürer en Heidegger, die in het stuk 'een Neurenbergse siseleerkunste-

naar' en een 'nationaalsocialistische pofbroekenburgerman' worden genoemd. Niet alleen van de kunst, maar ook van de — Oostenrijkse — politiek laten ze geen spaander heel. Oostenrijk is voor hen hét symbool van onvolmaaktheid: "Een dwergstaat waar de zelfoverschatting van aldruip, waarin het denken uitgestorven is en waar in sinds een halve eeuw nog maar de lage staatspolitieke stompzinnigheid en de staatsgodsdienstige domheid heersen".

Hoewel Reger in het verhaal de hoofdtoon voert, is hij niet de vertelinstantie van het stuk. Thomas Bernhard heeft 'Oude Meesters' zo opgevat dat Atzbacher, die in werkelijkheid slechts luisterende partij is, de kpersoon is geworden. Atzbacher vertelt, ondertussen als een voveystrer glurend naar de oude Reger bij zijn schilderij van Tintoretto, wat zich in de zaal van de Oude Meesters afspeelt en waarover zoal gesproken wordt. Reger wordt hierbij echter zo uitvoerig gestieerd dat het stuk uiteindelijk een aaneenschakeling van monologen is, af en toe onderbroken door de mening van Atzbacher zelf. Deze tussenwerpsels van Atzbacher gaan vooral over de redenen waarom Reger al zesentwintig jaar lang voor het schilderij van Tintoretto komt zitten. De argumenten zijn eerst de lichtinval en de temperatuur, maar later blijkt dat Reger daar zijn reeds overleden vrouw ontmoette en zich vastklampt aan die herinnering.

Monoloog

Stan brengt de tekst niet integraal, maar opteerde voor een selectie uit het geheel. Alle bespiegelingen van Atzbacher werden weggesneden en het overblijvende deel is een ellenlange monoloog van Reger zelf, gebracht door Damiaan De Schrijver. Oorspronkelijk werd het stuk opgevoerd in een grote, lege gang in het Sint-Felixpakhuis in Antwerpen. "Hadden we deze voorstelling in een museum gespeeld, dan was die tekst te dubbelop geworden", aldus de akteur in de Gazet van Antwerpen. De lo-

katie heeft in elk geval niets dan lof geogost in de pers. Voor de aanvang van 'Oude Meesters' zit de akteur in een maatpak op een houten paard in het midden van de grote gang, met achter zich een prachtig uitzicht op het Willemdok. Het stuk gaat van start wanneer Jolente De Keersmaeker het paard tot voor het publiek trekt, een openingscene die het publiek meteen al aan het lachen brengt. Vanaf dan raast Damiaan De Schrijver in het personage van Reger aan één stuk, gezeten op zijn houten paard, daarna liggend op de grond. Reger heeft het tegen Irrsigler, de bewaker van het museum, vertolkt door de genoemde Jolente De Keersmaeker. Hij valt met zijn monoloog niet enkel de kunst aan, maar evenzeer de vrouw, de kindertijd, wandelingen in de natuur, Rome en de paus. 'Oude Meesters' is geen zwaarwichtig of moeilijk stuk. De grappige toon die gezet werd bij de aanvang van de voorstelling komt af en toe boven-drijven, waardoor de scheldtride een luchtig karakter krijgt. Bovendien wordt het geheel tussen de verschillende saturen onderbroken door kleine pauzes van klassieke muziek, al zijn deze volgens Paul Verduyck in Knack nodig om "bij momenten het peil van de voorstelling weer op te krikken". In de pers zijn de meningen over Stan's 'Oude Meesters' alszins verdeeld. Of deze voorstelling nu de beste Bernhard sinds jaren is (Geert Sels in 'De Standaard'), of eerder veel gemiste kansen laat liggen, (aldus Peter Anthonissen in 'De Morgen'), het blijft een tipische Stanvoorstelling. Een komedie met een zwaar randje, iets waar je niet meteen een zwaar hoofd aan overhoudt, maar dat toch tot dieper gaat dan anekdotische grapjasserij. Of Tg Stan ook buiten de fantastische lokatie van het Felixpakhuis eenzelfde stuk kan brengen, valt natuurlijk nog af te wachten.

Katrien Darras

'Oude Meesters' van Tg Stan, te zien in de Hallen van de NMBS van dinsdag 7 tot zaterdag 11 oktober. Kaarten: 330/400 fr.

JO MEUWISSEN

Alle verhuur
Video-, klank- en lichtmateriaal
Videoschermen tot 4 m
DISCOBAR EN CD'S
met of zonder D.J.
KARAOKE (1.500 titels)

(advertentie)

0160/201.301

Houd de sanseveria hoog

in **aanstaande woensdag en donderdag speelt Compagnie De Hitte in Leuven het stuk 'De Leedlozen'. Hetzelfde gezelschap bracht het stuk eerder het jaar al, in het kader van het festival 'Theater Now/This is theater' dat Kultuurraad (Kura) in april organiseerde.**

Met het theaterfestival wilde Kura vorig akademiajaar jonge acteurs een kans te geven voor het voetlicht te treden. Uiteindelijk brachten zes gezelschappen zeven voorstellingen. Een van de gezelschappen was Cie. De Hitte, dat toen voor het eerst met 'De Leedlozen' uitpakte.

Maar de zes acteurs waren daarmee zeker niet aan hun proefstuk toe. Eerder speelden ze al samen in het Ad-Hocproject, dat enkele jaren terug 'Macbeth' opvoerde in de Leuvense Predikherenkerk. Het project gaf er even later echter de brui aan, maar een zestal acteurs wilde zeker verder werken, en na heel wat gebrainstorm kwam tenslotte Cie. De Hitte uit de bus.

Hun eerste stuk was trouwens het enige op Kura's festival dat niet een bestaande tekst als uitgangspunt koos. De Leedlozen was namelijk van de hand van student-toneelschrijver-akteur Bert Gabriëls (23), die het speciaal voor de gelegenheid schreef. Het was zijn eerste stuk. Toch slaagde hij erin na een viertal maanden met een tekst voor een avondvullend stuk met vijf personages op de proppen te komen. Het feit dat hij de acteurs allemaal al goed kende, heeft hem daarbij wel geholpen.

Het stuk gaat over vijf mensen, die het ongeluk hebben te leven in wat in het stuk de 'eerste sociale epidemie' wordt genoemd. In die tijd moet elke vorm van leed ten

allen prijze vermeden worden, want wie gekwetst raakt — lichamelijk of geestelijk — verandert langzaam in een plant. De vijf acteurs spelen een van de laatste groepen niet-plantaardige mensen die proberen zonder zichzelf of elkaar te kwetsen — leedloos dus — te overleven. Elk konflikt moet dan ook uitgepraat of doodgezwegen worden. Het kan bezwaarlijk een verrassing genoemd worden dat dat niet steeds lukt, en dat Sartre's idee van de hel — de medemens dus — al snel ook hier van toepassing blijkt.

Rol

Het is trouwens ook aan andere dingen al gauw te merken dat de auteur filosofie studeert. De verwijzingen naar Nietzsche en Levinas zijn niet van de lucht, en de hele tekst ademt een behoorlijk duistere, defaitistische sfeer. De personages blijken erg ver van elkaar af te staan, slagen er niet in met elkaar te communiceren, en lijken te denken dat onverschilligheid de enige overblijvende manier is om te overleven. Dat ook een dergelijke houding niet lang leefbaar blijft, zal een beetje oplettende toeschouwer al snel inzien.

Het ligt voor de hand in dit verhaaltje een nauwelijks verholten kritiek te zien op de moderne maatschappij, waarin individualisme hoogtij zou vieren, en helaas is het stuk bij wijze inderdaad niet meer dan dat. Een zekere moraliserende tendens, genre 'de-meeste-mensen-spelen-allemaal-eenrol-en-tonen-zichzelf-niet-zoals-ze-écht-zijn' is De Leedlozen helaas ook niet vreemd. Toch maakt het entoesiasme van de jonge acteurs en hun vertrouwdeheid met de tekst veel goed.

Martijn Graumans

Voor info: zie agenda.

Vier huizen onder één dak

et **nieuwe kulturele seizoen is alweer uit de startblokken geschoten. Theater, dans, muziek, beeldende kunsten en edukatieve activiteiten zijn andermaal de hoofd-troeven die worden uitgespeeld in het Kultureel Centrum Leuven. Het Centrum is verspreid over vier lokaties: de Romaanse poort in de Brusselsestraat, de Schouwburg op de Bondgenotenlaan, Auditorium Minnepoort op de Koning Albertlaan en de Predikherenkerk in de O.L.Vrouwstraat. Vanaf dit akademiajaar wordt ook het Wagehuys (na bij Romaanse Poort) in gebruik genomen als speelruimte voor de kleinschaligere avondprogramma's.**

Kwa programmering speelt KC Leuven voor een stuk op veilig, maar naast de eerder gemakkelijke publiekstrekkers als Clouseau, Herman Brusselmans en Geert Hoste, en klassiekers als het Koninklijk Ballet van Vlaanderen en, natuurlijk, de Blauwe Maandag Compagnie (die we natuurlijk niet met elkaar willen vergelijken), durft het KC ook minder gekende mensen en gezelschappen programmeren. Zo is er De Trust, die voor het eerst in Leuven speelt. Na hun gedurfd en geprezen fekaliedrama's moeten zij toch ook een studententpubliek kunnen boeien. Daarnaast staan natuurlijk de gevestigde Nederlandse theatergezelschappen als Toneelgroep Amsterdam en het Zuidelijk Toneel borg voor kwaliteit. De echt nieuwe waarden als Blauw Vier en de Kakkewieten moeten het dan weer opnemen tegen iemand als Jan Fabre, op dit moment hooggeëerd gast op Klapstuk (zie p. 8).

Bij de 'geletterde mensen' kan het

kontrastrauwelijk groter gevonden worden dan tussen Herman Brusselmans en Stefan Hertmans, beiden echter goed voor een vaste aanhang, terwijl nog anderen kunnen te rade gaan bij de gelauwerde jeugdschrijver Marc De Bel die voor de gelegenheid een muzikant meebrengt, met name Jan De Smet.

Wat tot slot de muziek betreft, springt 'La Petite Bande' in het oog. Zij spelen ondermeer het 'Weihnachtsoratorium' van JS Bach in première. Ook niet-westerse muziek krijgt opnieuw een plaats. 'Import/Export' werkt voortaan met een hoofdact en voorprogramma en is op zoek naar een intentie sfeer in het Wagehuys.

Lien Bielen

Een volledig overzicht van het programma vind je in de livijge en uitstekend verzorgde jaarbrochure.

Dubbelspel

De samenwerking met kunstencentrum Stuc wordt één van de belangrijkste innovaties van het nieuwe teatersizoen. Een hechte en structurele samenwerking tussen een cultureel centrum en een kunstencentrum is in Vlaanderen vrij uniek. De twee centra willen een kwaliteitsvol dubbelaanbod presenteren, waarbij telkens een grote en een kleine zaalproductie gekombineerd worden met als link een regisseur, een gezelschap of een genre.

Het ontwikkelde dubbelprogramma zou het publiek naast een financieel voordeel, een onmiskenbare verrijking van het teateraanbod in Vlaanderen en Nederland moeten opleveren.

(lb)

CITISTUDENT PACK

STUDENT, GUN JEZELF DE BESTE KAARTEN EN VOEL JE THUIS... OVERAL TER WERELD.

Je bent student, je hebt een eigen kijk op de wereld en je wil waar voor je geld. Je vindt dat het tijd wordt voor een bank die werkelijk biedt waar je recht op hebt. Je laat je niet verleiden door een kleurige sportas of cyberstoel, maar je eist keiharde feiten. Het CitiStudent Pack maakt feiten pas echt hard. Je eigen leefwereld gaat voor je open met deze 2 gratis kaarten:

Citicard én Citibank Visa.

SPECIAAL VOOR JOU HEEFT CITIBANK DIT ONWEEERSTAANBAAR GRATIS AANBOD:

- Je eigen Citibank VISA-kaart met een kredietopslag van 30.000 BE*
- En met je eigen CitiStudent Rekening ook je eigen Citicard**
- Daarmee haal je cash af bij elke Bancontact / Mister Cash-automat om de hoek.
- Maar ook in de rest van de wereld bij de vele andere geldautomaten zoals MasterCard / Cirrus (ca. 150.000 automatische loketten in 63 landen), Servisnet (ca. 4.000 automaten in Spanje) en NYCE (USA).
- Een kredietopslag van maar liefst 10.000 BE (of meer mits bijkomende voorwaarden)*
- Eurocheques.

- Depolvoering.
- 2% interest die je iedere maand wordt uitgekeerd**
- Plaatsdelijks een gedetailleerd rekeningoverzicht.
- Gepersonaliseerd telefoonbankieren met CitPhone op het nummer: **02/626 50 50**
- Home Banking met je PC vanuit je hie stiel.
- Geen behoefteloos en transactiekosten.
- 24/24 uur, alle dagen van de week.
- Overal ter wereld en in je eigen taal.

Bij Citibank krijg je wel een volwassen service, vanaf de allereerste dag. En voorwaarden die je een rijker studentenleven bezorgen. Gun daarom jezelf de beste kaarten en... haal als de bliskem, je eigen CitiStudent Pack in je dichtstbijzijnde Citibank-agentschap.

CitiStudent Pack
CITIBANK
Bondgenotenlaan 46/48
3000 Leuven

CITIBANK
THE CITY NEVER SLEEPS

*Nadere voorafzetting van aanvraaglijst.
**Tantje op 01.10.97

KU LEUVEN

Leuvense Universiteit Datasentrum voor Informatie en Telematiek
de Croylean 50B 3001 Heverlee

LUDIT

Mededeling

PC-VERHUUR
(uitsluitend studenten KU Leuven)

<p>Desktop standaard</p> <p>DellOptiplex/Pentium/16MB/1GB HD/15" Col</p> <p>Huurkost per maand: 1.350,-</p>	<p>Desktop multi-media</p> <p>DellOptiplex/Pentium/16MB/1GB HD/15" Col CD-Rom 8x, SB 16, LS 2x</p> <p>Huurkost per maand: 1.620,-</p>
<p>Desktop standaard</p> <p>DellOptiplex Pentium MMX/16MB /1,6GB HD/15" Col</p> <p>Huurkost per maand: 1.400,-</p>	<p>Desktop multi-media</p> <p>DellOptiplex/Pentium MMX/16MB/1,6GB HD/15" Col CD-Rom 12x, SB 16, LS 2x</p> <p>Huurkost per maand: 1.700,-</p>

Voor meer informatie contacteer PC-Verhuur
 Tel.: (016) 32 22 29 Fax: (016) 32 29 99 E-mail: marcel.vandepulle@cc.kuleuven.ac.be

PC-VERKOOP
(uitsluitend studenten, diensten en personeel KU Leuven)

Desktop multi-media /media

53.000,-

Voor meer informatie contacteer PC-Shop
 Tel.: (016) 32 22 01 Fax: (016) 32 29 99 E-mail: PC-SHOP@cc.kuleuven.ac.be

Prijzlijsten van ons volledig gamma (PC's, Notebooks, Printers, Supplies, SW) worden U gratis toegezonden

Van zebrossel tot genterapie

In Leuven werd op 29 augustus een nieuwe website boven de doopvont gehouden: InterAxis. Het is een pilootproject opgericht door jonge universiteiten die na hun studie het contact met het wetenschappelijk onderzoek niet wilden verliezen. InterAxis stelt zich tot doel, ieder kwartaal, de 'geïnteresseerde leek' te informeren over actuele trends en evoluties binnen een bepaalde tak van de wetenschap. En dit op een vulgariserende manier, ontdaan van elk vakjargon.

De redactie van InterAxis bestaat uit afgestudeerden uit verschillende wetenschappelijke disciplines, gaande van toegepaste wetenschappen en biologie tot filologie en geschiedenis. Interdisciplinariteit wordt hoog in het vaandel gedragen, voor vakidioten is er geen plaats bij InterAxis. Daarbij worden twee hoofddoelen nagestreefd. "Om te beginnen is het de bedoeling om personen van heel divers plimage een forum te bieden om de resultaten van hun onderzoek bekend te maken. Zo komen ze ook in contact met mensen uit andere kennisgebieden, wat alleen maar ten goede kan komen aan de brede interessefeer die de medewerkers met elkaar verbindt. Ook wat, ten tweede, het lezerspubliek betreft, richt InterAxis zich op mensen met een ruime interesse. Want de eerste prioriteit van InterAxis bestaat er natuurlijk in om de onderzoeksresultaten ook toegankelijk te maken voor een publiek, dat liefst zo breed mogelijk is. Daarom wordt er ook veel aandacht besteed aan de leesbaarheid van de bijdragen."

Zowaar een nobel doel, maar heeft

men nog nood aan een dergelijk magazine kan men zich afvragen? Volgens de auteurs wel, zij wijzen op de schaarsheid van vulgariserende wetenschappelijke literatuur binnen het Nederlandse taalgebied. Zij maken daarom gebruik van het Internet, omdat ze op die manier een steeds groter wordende doelgroep kunnen bereiken en de interactie en participatie met de lezer wordt verrijkt. Daarom ging Veto 'surfenderwijs' even langs op de site van InterAxis. De site wordt niet bepaald gekenmerkt door aantrekkelijkheid en originaliteit, maar eerder door gebrek aan beide. Allereerst krijgt men een klassiek opgemaakte pagina aangeboden met een aantal artikelen over het thema van dit eerste nummer: 'genetische manipulatie'. Wat het tweede en derde nummer betreft, zijn de thema's respectievelijk 'de relatie tussen politiek en informatie-maatschappij', en 'fin de siècle - fin de millennium'.

Nood

Eén van de artikelen van Alain Lacroix heeft het over 'Genetische manipulatie: stand van zaken en toepassingen'. Een onderhoudend artikel waarin de auteur op een begrijpelijke manier de geschiedenis van de genetische manipulatie uiteenzet. Hij schrikt er niet voor terug hier en daar enkele vragen te stellen bij de toekomst van de genterapie en de gevolgen die ze zou kunnen veroorzaken. Toch is het niet vanzelfsprekend om een artikel van meer dan vijf pagina's van het computerscherm af te lezen, zonder enige verlichting binnen de tekst middels foto of tekening. Een tweede artikel van Vincent Coessens behandelt de gevolgen en oorzaken van genetische vervuiling ("Na chemische nu ook genetische

vervuiling"). Het is een uiteenzetting over de problemen die zich voordoen wanneer bepaalde levensvormen, zowel dieren als planten, worden uitgezet in een voor hen vreemde omgeving. Dit zowel op een bewustere manier, bijvoorbeeld invoering van de aardappel, als onbewust, zoals bij de verspreiding van de zebrossel via de kielen van schepen.

Kronkels

Toch maakt de auteur hier wel een bizarre gedachtenkronkel als hij een vergelijkend trekje met het economisch en maatschappelijk leven. "Zoals vaak in de ecologie, bestaat er een analogie van economische aard. Een parallel met het veranderde winkelstraatbeeld in Vlaanderen is treffend: de oorspronkelijk grote diversiteit aan winkeltjes in de commerciële centra van onze grote steden is sterk gedaald na de aankomst van enkele eksoten, vaak uit Nederland. Door de overweldigende (financiële) concurrentie slagkracht en de afwezigheid van een afdoend afweersysteem (politiek beleid), werden de inheemse winkeliers verdreven en installeerden en verspreidden de eksoten zich, samen met hun parasieten (uiteens personeel) ... Het resultaat is dat elke grote winkelstraat in heel Vlaanderen op de andere lijkt, met dezelfde goedkope mode-, speelgoed-, geschenken- en cosmeticazaak, met het erbij horende fastfoodrestaurant. Door gewijzigde habitatfactoren (gestegen huurprijzen) kunnen de oorspronkelijke bewoners zich niet meer handhaven, verhuizen ze of sterven ze af (faillissementen)." Benieuwd wat Nederlandse surfers, ook tot de doelgroep van InterAxis behorend, zullen zeggen.

Oog

Samenvattend kan men zeggen dat het idee van InterAxis zeker lovenswaardig is, maar moeten er wel enkele vragen gesteld worden bij de uitwerking en het nut. De website van InterAxis nodigt de modale surfer niet bepaald uit om de artikelen door te nemen. Er is dan ook heel wat werk aan de winkel om de site in een aantrekkelijker

Ché that booty!

Onlangs alle Rage-against-the-Machine-toestanden heeft de Argentijns-Cubaanse vrijheidsstrijder Ernesto 'Ché' Guevara blijkbaar nog maar weinig aan cool ingeboet. Up, Bustle & Out, een groepje op het hippe Engelse triphop-label Ninja Tune met een obsessie voor al wat zuiders klinkt, brengt deze week een EP uit om de dertigste anniversaria van Ché's dood (op 8 oktober 1967) te herdenken. 'Carbine 744.520...Ché Guevara...A Dream of Land and Freedom' heet het werkstuk, waarop de band naar goeie gewoonte jazzy beats combineert met zuiderse rythmi en Spaanse gitaren.

Omdat Senor Rudi, de hembre achter Up, Bugle & Out, uiteraard een vliegende hekel heeft aan verwerpelijke recuperatiepogingen en eenzijdige beeldvorming, krijg je bij je plaat op CD bovendien een biografie van de held. "Zo kan je zien wat voor iemand Ché Guevara was," zei Senor Rudi onlangs aan Rif-Raf, en hij gaf zijn tekst dan ook de titel 'A portrait of a great visionary' mee.

Wie de revolutie wil steunen, koopt de plaat, want de opbrengst gaat — net zoals duizend presenteksemplaren — geheel naar Cubaanse revolutionaire radiostations. Voor wie het allemaal geen cojones kan schelen, hebben wij vijf exemplaren te geef. Kom woensdagmiddag na de siesta (vanaf 15.00 u) — dus eksakt dertig jaar na Ché's heengaan — op de 'Meiersstraat 5 een zelfgemaakt portret (beeldend of in versvorm) van El Heroico presenteren, en de buit is binnen. De wet van vraag en aanbod is geldig zolang de voorraad strekt. Lang leve de vrije markt!

(ij)

vestje te steken. Ten tweede is het Internet sowieso niet altijd even geschikt om lange stukken wetenschappelijke tekst door te nemen. Daarnaast slagen de auteurs er wel in om het thema via diverse, soms verrassende invalshoeken te benaderen zonder de begrijpelijkheid uit het oog te verliezen.

Pieter Van Heck

InterAxis kan je terugvinden op: <http://www.sesquadra.org/interaxis/interaxis.html>

Sinema om van te kotsen

Bij een grote opkuis in de kelders van enkele filmmusea vonden de Stichting Film Events en Max Rockatansky Publishing onder de keldertrap voldoende rommel om, voor de vijfde maal in Leuven, een 'Nacht van de Wansmaak' te vullen. Op 9 oktober kun je in de Supercity Leuven enkel echt slechte films gaan bekijken tijdens die 'Nacht'. Gedurende het vier uur durende programma word je meegesleurd langs duistere film-pareltjes waarvan je enkel kon dromen maar die je nooit durfde bekijken, alians niet in het openbaar.

Maak bijvoorbeeld kennis met een jeugdige Kevin Costner, een Koreaanse remake van King-Kong of de superheld 'Supersonic Man'. Je kan je er tegoed doen aan alle fishy filmgenres, met ondermeer Indiase horror, de wereldberoemde Tirolse sinema — genre 'Heidi in die Bergen mit grosse Bunzen' — verbijsterende komedies en Kung Fu films zoals 'The Crippled Masters'. Onder de rubriek allemaal bestjes wordt de mensheid weer aangevallen door een hele resem beesten. Worden aangekondigd: vuurinsekten ('BUG'), een slecht gehumeerde buffel ('The White Buffalo') of vliegende piranhas in 'Piranha II The Flying Killers'. Gelukkig zijn er in de reeks 'Superhelden' de wereldredders zoals Hercules en Infranman.

Leuk wordt het wanneer al die genres samengeklust worden in bijvoorbeeld 'Werewolves on wheels', een mengeling van weerwolfprent en bikermovie, of 'Sexy Nights of the Living Dead'. Al is het niet direkt duidelijk wat men moet denken bij dat laatste. Wat te denken dan van de Kortrijkse horrorfilm 'Rabid Grannies'. Kortrijk als kunststad, het moet niet altijd tapijt zijn, maar als voorbeeld van het hoofdstuk curiosa kan het misschien wel tellen. In dezelfde reeks sluiten de Nederlandse hardcore-porno film 'Een schot in de roos' en 'Cinderella 2000 de nacht af. Daar moet geen tekeningetje bij, al hadden we dat zelf eigenlijk wel best gewild. De allerlaatste film, 'Deadly Weapons: Borsten als Dodelijke Wapens' is naar het schijnt een cultmeesterwerk van de onderste plank. Misschien toch beter nachecken ter plaatse.

In ieder geval kan er steeds uitgerust worden aan de bar, als je de levende padden, kikkers, ratten en wormen die de bar zullen versieren kunt verdragen. Hetzelfde geldt trouwens ook voor het live-optreden van gast Jan Verheyen, in elk opzicht een toppunt van wansmaak.

(dg)

Liefhebbers van deze avontuurlijke wansmaak — die er bovendien 600 fr voor over hebben — kunnen dus op 9 oktober terecht in de Supercity. Afweziggen kunnen het de dag voordien proberen in de Deascoop in Gent, ook al om 22.30 u.

STRIPWINKEL

GOBELIJN

VOOR ALLE
STUDENTEN* GEVEN
WIJ DE HELE MAAND
OKTOBER 15%
(OP KLANTENKAART)

MECHELESTRAAT 35
LEUVEN
016/23.55.86

*ENKEL OP VERTOON
VAN EEN GELDIGE
STUDENTENKAART

ARTISMAAT

Veto zoekt DTP-ers

Location: <http://www.veto.student.kuleuven.ac.be/>

Beginnen je vingers ook te jeuken wanneer je een klavier ziet en schrikt het idee om iemand anders muis te gebruiken je niet af? Vind je daarbij dat Veto niet zonder je grafische talenten kan en weet je waar de stekker van je computer ingeplugd moet worden? Dan hebben we de ideale functie voor jou: Desk Top Publisher. Nou! Samen met ons, een krachtige Mac, Quark X-press en veel entoesiasme krijg je de unieke kans om je computerkennis bij te schaven en meteen een volledige Veto te lay outen. Het enige wat je moet doen is eens langskomen in de 's Meiersstraat, 5 waar we je met open armen zullen ontvangen. Wil je meteen 'the real thing' zien dan kan je op hetzelfde adres langskomen op een zondagavond na achten. Schrijvers, cartoonisten en fotografen blijven natuurlijk ook steeds welkom. Elke week is er op vrijdag vanaf vier uur een redactievergadering die open staat voor iedereen.

Tot volgende week in de 's Meiers?

berichten

Ithaka

Kultuurraad gaat na de openingsweek weer op volle toeren draaien, haar werkgroepen gaan van start. Na een spetterende happening rond beeldende kunst in de Vaartkom in maart met massale belangstelling werd besloten Ithaka nogmaals te organiseren. Daarnaast vormen natuurlijk de stapels slechte zomertentoonstellingen een extra uitdaging om het beter te doen. Zin om mee te doen? Kom maandag 6 oktober om 21.00 u naar de Stubar voor een leuke introductie en brainstorm. Ook het architectuurproject Existenz Maximum zal dit jaar weer plaatsvinden. Een eerste samenkost hiervoor is eveneens gepland op maandag 6 oktober in de Stubar, zij het om 19.00 u. Kans gemist? Bel Katrin van Kura op 23.67.73.

Uitpaknacht

Reeds acht jaar op een rij organiseert de studentenparochie een onvergetelijke Uitpaknacht. Meer dan 1.400 studenten zetten woensdag 8 oktober het jaar in met een volle avond:

- 18.15 u: jongerenviering in de Groot Begijnhofkerk.
- Nadien een fakkeltocht naar Alma 2, waar de lege magen gevuld worden. Tijdens en na deze maaltijd brengt een infostand van verschillende organisaties u op de hoogte van haar activiteiten in Leuven.
- de studentenparochie wordt vervolgens door studenten voorgesteld, een optreden van solidariteitskoor 'Pati Pati' sluit deze voorstelling af en luidt een spetterende fuif in.

Inkombadges aan 60 fr te verkrijgen in de Jan Stasstraat 2.

Internetprogramma zoekt Internetprogrammamakers

Voor een splinternieuw programma op woensdagavond is Scorpio ook op zoek naar jonge entoesiaste radiomakers die van ver of van dicht geïnteresseerd zijn in nieuwe media. Alle talenten zijn welkom: cyberneuroten, reporters, programmeurs, muzikiefhebbers, columnist. Ervaring mag, maar er zin in hebben moet. Bellen naar Henk, op 29.93.34.

kolofon

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016/22 44 38
Fax 016/22 01 03

Jaargang 24
Nummer 3
6 oktober 1997

Ver. uitg.: Bart Eckhout
Hoofdredactie: Raf Gerits
Redaktiesekretaris: Bart Eckhout
Redactie: Dirk Bernard, Ann Bries, Benny Debruyne, Martijn Graumans, Joris Janssens

Doka: Joost Helsens, Jeroen Lissens, Ivan Put, Hans Seeuws

Medewerkers: Bart Andries, Lien Bielen, Kristof Daniels, Katrien Darras, Hans Declercq, Dietger Geeraert, Stefan Huber, Dimitri De Maerschalck, Jeroen Peeters, Pieter Van Heck, Bruno Van Moer
DTP: Filip De Keukeleere en Hans Vandenaabeele

Layout en vormgeving: Dirk Bernard, Ann Bries, Kristof Daniels, Benny Debruyne, Hans Declercq, Filip De Keukeleere, Bart Eckhout, Dietger Geeraert, Raf Gerits, Martijn Graumans, Joris Janssens, Jeroen Lissens, Hans Vandenaabeele

Spelling: Filip De Keukeleere
Cartoons: Peties

Eindredactie: Bart Eckhout
D-dagteam: Ann Bries, Kristof Daniels, Hans Declercq, Dietger Geeraert, Raf Gerits, Martijn Graumans, Jeroen Lissens

Internet-Veto:
<http://www.veto.student.kuleuven.ac.be>
e-mail: veto@veto.student.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit
Alfasat Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Artoos (Kampenhout)
Oplage: 9000 exemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr;
buitenland: 700fr; steun vanaf 1000fr; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77
Redactievergadering
iedere vrijdagmiddag om 16.00 u

SPIT

KRINGLOOPCENTRUM

MEUBELS, KLEDING, FIETSEN, HUISRAAD,...

van fifties tot seventies
van klassiek tot modern

Kringloopwinkel Spit,
alles wat je kot nodig heeft

OPENINGSUREN
dinsdag t/m vrijdag 10u-18u
zaterdag 10u-17u

Diestsesteenweg 104, Kessel-Lo
016/26.09.21

STUDENTEN !!!

BESTEL JE
T-SHIRTS
SWEATSHIRTS, JASSEN, ...
RECHTSTREEKS
IN DE DRUKKERIJ

LEUVENSE TEXTIELDRUKKERIJ

Groenstraat 178, 3001 Heverlee

(Ingang: Naamsesteenweg 251)

Tel. & Fax: 016/40 84 83

Extra korting
voor studenten !!!

T-SHIRT + druk
voor amper
98,- (excl. BTW)

Knip deze advertentie uit en plak hem op...
je kot, je faculteit, café, voorhoofd,...

Nu de CD nog

Dag van de democratie: politiek festival

Uerschillende podia,
meerdere optredens,
een technocyberhall,
eet- en drankstandjes,
veel bekende persona-
liteiten, een Humo-stand,

Bert en Bobje... het lijkt Pukkelpop wel. Het Pukkelpop van de politiek wel te verstaan. Afgelopen zondag was Antwerpen immers 'the place to be' voor al wie zich wil profileren op de scene van de nieuwe politieke cultuur. Tenminste, dat was de bedoeling van de organisatoren, TriAngel en het Centrum voor Politieke Vernieuwing. En inderdaad, de politieke notabelen — een opgemerkte uitzondering maakt voor Tobback en Dehaene — waren in grote getale aanwezig op de eerste Vlaamse Democratiedag alsook meer dan zestig maatschappelijke bewegingen. De persbelangstelling was dan ook niet gering.

(foto Jeroen Lissens)

In de voormiddag debatteerden minister van Justitie Stefaan De Clerck (CVP) en commissievoorzitter Marc Verwiltgen (VLD). Het debat bleef ontzettend hoffelijk en ontaarde nergens in partijpolitieke stemmentrekkerij. Hiervoor ontvingen ze dan ook schouderklopjes van het publiek en de moderator, commissievoorzitter Verwiltgen benadrukte het belang van de externe controle op het gerecht terwijl De Clerck beklemtoonde dat die controle reeds sterk is uitgebreid, dit ondermeer door het instellen van de Hoge Raad voor de Magistratuur. Daarenboven kondigde hij een hervorming van de tuchtprocedure aan. Beiden waren het er wel over eens dat deze controle enkel kon slaan op de organisatie van het gerechtelijk apparaat. De rechters moeten in de rechtspleging zelf de volledige onafhankelijkheid kunnen bewaren.

Trekwerk

Ook vonden zij elkaar in de eis voor meer middelen voor justitie. In het publieke debat kwam hierop wel enige reactie. Niet meer middelen maar andere prioriteiten zijn nodig, zo luidde het daar. Al bij al een tamelijk lauw debat met enkel wat opschudding toen een tiental autonomen met veel lawaai het Zuiderpershuis binnestormden. Zij werden echter snel onder politiebegeleiding verwijderd. Ook de ekstremisten van de andere zijde, het Vlaams

Blok en de NSV, kwamen even langs om te protesteren tegen de afwezigheid van een 'demokratische' partij als het Vlaams Blok op de Dag van de democratie. Na wat duwen en trekwerk en gesteund door de meerderheid van de aanwezigen (leve de democratie!) konden de organisatoren hen uiteindelijk toch buitenwerken.

Zwart-wit

De andere debatten behandelden de opkomstplicht en het bindend referendum. In de beide panels waren de tegenstanders, die in het parlement in de meerderheid zijn, in de minderheid. Het publiek, dat ook regelmatig in de debatten betrokken werd, was eerlijker verdeeld. Datzelfde publiek kon stemmen over de afschaffing van de opkomstplicht en voor of tegen de invoering van het bindend referendum. Wat de voorstanders van het raadgevend referendum moesten stemmen, was niet meteen duidelijk. Deze optie werd immers nergens vermeld. Evenzo was het voor hen die het bindend referendum wel zien zitten, maar dan enkel onder strenge modaliteiten, zoals een beperking van het aantal onderwerpen waarover de bevolking kan geraadpleegd worden. Meteen bleken eventuele moeilijkheden die kunnen rijzen bij het organiseren van een referendum. Toch stemde een ruime meerderheid voor de invoering van het referendum. De meerderheid die voor de afschaffing van de stemplicht koos, was daarentegen slechts nipt. Wel lag de opkomst laag: slechts 1.300 aanwezigen op ruim 3.500 kwamen stemmen. Wat de uitslag geweest zou zijn bij een stemming met opkomstplicht blijft in het ongewisse.

In het Zuiderpershuis werd enige politici de kans geboden enkele journalisten te interviewen. Wivina Demeester (CVP) wilde nu echt wel eens weten waarom de pers zo vaak het negatieve nieuws moesten brengen. Al bleven die interviews meestal tamelijk inhoudeloos, ze maakten toch één ding duidelijk: de journalisten kunnen zich in evenveel bochten wringen als de politici zelf.

Nog in de Zuiderpershuis werd een jongerenparlement georganiseerd, met vijf fracties, om te discussiëren vanuit verschil-

(foto Jeroen Lissens)

lende standpunten omtrent stemrecht voor niet-Belgen. Yves Desmet (hoofdredacteur van De Morgen) mocht het debat inleiden en pleitte meteen voor migrantenstemrecht, want 'aangezien zij ook aan dezelfde plichten onderworpen zijn, geldt ook voor hen 'no taxation without representation'. De eerste fractie behelste de migranten zelf, die stemrecht willen. De organisatoren zetten zichzelf in het zonnetje met fractie twee waar slechts één persoon zich geroepen voelde ook het stemrecht voor migranten te verdedigen. In de derde fractie werd de huidige meerderheid vertegenwoordigd, maar de participerende jongeren bewerkstelligden daar een wijziging in de houding door ook voor stemrecht te kiezen, al moet dat dan onder bepaalde voorwaarden. Aanwezig panellid Reginald Moreels (CVP) zorgde voor een frisse noot omdat hij tegen het standpunt van zijn partij inging en openlijk voorstander toonde van onvoorwaardelijk stemrecht voor migranten op alle niveaus. Fractie vier, de 'oppositie', kreeg een passende naam want ze bereikte geen

"Hij besloot positief door de politiek 'cool' te noemen"

konsensus en kwam met vier verschillende standpunten naar buiten. Fractie vijf bestond uit politiek daklozen, die ook het stemrecht voor migranten verdedigden.

Tom Lanoye oogste in de vooravond veel bijval met zijn politiek cabaret, al las hij iets te veel voor en behandelde hij soms

onderwerpen die déjà vu zijn. Zijn imitatie van de Stalinosaurs Rex uit Leuven (Louis Tobback), die de twee monsters van België, namelijk Dutroux en Quickelindes, ontmaskerde werd gevolgd door een stukje basisdemocratisch cabaret. Daarvoor had hij grappen van straat geraapt en hield hij een referendum bij het publiek om de kwaliteit ervan te bepalen. Hij besloot positief door de politiek 'cool' te noemen, zoals de rock and roll, met Dehaene in de rol van Meatloaf en Magda Aelvoet als Soeur Sourire. Geert Hoste was spontaan en speelde korter op de bal. In zijn bekende stijl bespeelde hij de politieke actualiteit. Alleen jammer voor hem dat er de laatste tijd weinig nieuws gebeurd in de Weststraat. Hij viel dan ook snel terug op zijn standaardgrappen over het koningshuis.

Studenten

Buiten het podium met de drukbezochte Internetcomputers bleef de technocyberhall de hele dag nagenoeg leeg. Nochtans kwamen enkele bejaarden eens een kijkje nemen, maar zelfs hen kon de snoeiharde techno niet bekoren.

Opmerkelijk was toch wel de talrijke 'opkomst van Leuvense en andere studenten bij het hele gebeuren. De vraag rijst dan ook waarom de organisatoren de niet-partijpolitieke studentenbeweging zo weinig betrokken hebben bij de D-dag. Werden zij niet uitgenodigd, of wensten zij niet deel te nemen? De academische wereld in globo was trouwens dé grote afwezige.

Hans Declercq
Kristof Daniels
Dietger Geeraert

(foto Jeroen Lissens)